

Šiandien
ir rytoj

JAUNIMO kongreso temomis pasirodė parašyti keli gana entuziastingi rašiniai, kurie sprendžiant iš rašymo būdo, parašyti jaunimo tėvelių. Prieš tai PLB rūpesčiu Clevelande susirinkę įvairių ideologinių jaunimo grupių atstovai išleido jungtinį nutarimą, kuriame išlaikytos visos tokių nutarimų ar rezoliucijų parašymo prašmatnybės.

Ryžtis... Kviesiti... Prašyti... Rengti... Rūpintis... Pristatyti... Įjungti... Paruošti... Pareikšti...

Po kiekvienos tokios veiksmazodinės pastraipos sekė nuveiktino darbo aptarimas.

Pasitarimus stebėjo, kaip skelbia Pasaulio Lietuvių smulkus pranešimo tekstas, neva vyresnieji PLB pareigūnai.

Viskas tai atrodo sveikintinas dalykas. Čia gal būt glūdi tam tikra pastanga, vis ir vis statyti tvoreles tarp "jaunimo" ir "nejaunimo", užmirštant, kad tai nėra pastovi sąvoka. Kas vakar dar buvo jaunimas, šiandieną jau veža vaikus į mokyklą. Ir viena metų dekada sumaišo ir sujaukia tuos komiško skirstymosi terminus. Juokingiausia gi čia yra tas, kad pati PLB valdyba proteguoja tą amžiaus ribą, tartum globodama šeštadieninę mokyklą ir ruošdama Kalėdų eglutę.

Tėviškės Žiburių editorialistas A. Rinkūnas, pasižymis santūrumu ir išvargia mintimi, atvirai klausia (Nr. 31): "iki šiol liko tačiau neišryškinta viena pagrindinių kongreso rengimo sričių -- kongreso rengimo tikslas".

A. Rinkūnas, atrodo, neįtikintas Clevelande paskelbtu puošniu nutarimu. Jis rašo: "kongrese siūlomų tikslų skalė labai didelė, pradedant nuo gana paprasto jaunimo susitikimo, toliau einant per kultūrinius ir visuomeninius reikalus į tokią politinę sritį, kuri iki šiol jau daug kartelio į mūsų gyvenimą yra įnešusi".

Clevelando nutarime yra politinės reikšmės pastraipa: rūpintis, kad jaunimo kongresas protestuotų prieš genocidinę Lietuvos okupaciją ir pasisakyti už Lietuvos laisvės atstatymą.

A. Rinkūnas, atrodo, ir kalba apie tą reikšmingiausią politinėje prasmeje punktą. Iš tikrųjų, tas punktas neparašytas pakankamai politiniai "raštingai". Gero juristo, atrodo, nutarimą rašant nebuvo. Valstybės sąvoka, lygiai suverenumo sąvoka čia pakeista liberaline laisve. Bet ne tiek formulė, kiek prak-

DERYBŲ ERA

SOVIETŲ 'TAIKOS' OFENZYVA
UŽSITIKRINTI UŽNUGARĮ

Vytautas Meškauskas

Senatorius Jacob Javits (rep. N.Y.), kuris turėtų ir galėtų žinoti, sekmadienį pareiškė Face the Nation televizijos programoje, kad esą "obvious" -- aišku, jog tarp JAV ir Sovietų Sąjungos bei Izraelio esąs koks nors susitarimas dėl paliaubų tarp Egipto ir Izraelio kontrolės. Kaip žinia, iki šiol izraelitai smarkiai bombardavo Suezio kanalo vakarinį krantą, ne norėdami leisti čia įrengti sovietinių priešlėktuvinių raketų baterijas. Ir jei jie vis dėlto su paliaubom sutiko, reiškia jie gavo patikimumą, kad tos baterijos per paliaubų metą nebus perkeltos arčiau. Be to, Javits davė suprasti, kad ir JAV ir Sovietų Sąjunga gali pasiūlyti savo kariuomenės, JT pajėgų rėmuose, kontroliuoti būsimą demarkacijos liniją tarp Egipto ir Izraelio.

Jei tai teisinga, o atrodo, kad taip, -- JAV ir Sovietų Sąjunga susitarė likviduoti bent Egipto-Izraelio konfliktą. Atrodo, kad tarp abiejų valstybių bus pravesta demarkacijos linija į rytus nuo Suezio kanalo, kas leistų tą kanalą grąžinti laivininkystei, o tai ypatingai svarbu sovietams, kurie stengiasi padidinti savo įtaką Indijos vandenyne. Pats Izraelio - arabų konfliktas tuo pačiu nebūtų likviduotas, jis ir toliau rusetų, tačiau išjungus iš jo Egiptą, jis būtų lokalizuotas Jordanijos bei Sirijos pasieniuose, kur jis negręstų pavirsti abiejų supervalstybių konfrontacija.

Paliekant naujai susidarancios situacijos nagrinėjimą ateičiai, dabar turėtumėm konstatuoti ypatingai stiprų sovietų norą 'legalizuoti' savo

iki šiol turėtus laimėjimus ir tuo būdu sustiprinti savo Vakarų ir pietų frontą, nes derybų pradžia dėl padėties stabilizavimo Artimuosiuose Rytuose palydi baigtos derybos su vokiečiais dėl atsisakymo nuo prievartos sutarties, kurią pasirašyti į Maskvą nuvyko pats kancleris Brandtas.

Čia į akis krinta sovietų taktika. Visur jie stengiasi derėtis iš ofensyvinę poziciją. Į Egiptą jie pasiuntė savo priešlėktuvinių raketų baterijas ir lakūnus. Įrodę, kad anksčiau ar vėliau jie galėtų perkelti savo raketų baterijas prie pat Suezio kanalo, jie priverstė Egiptą sutikti su amerikiečių paliaubų planu. Vokietijos atveju jie išnaudojo pradėjusį smukti kanclerio Brandto prestižą. Jo socialdemokratų-liberalų vyriausybė, nepaisant visų pažadų, iki šiol nesugebėjo pravesti jokių reikalingų reformų, vienintelis daiktas, kuriuo jis galėtų pasigirti būtų jo 'Ost Politik' pasisėkimas, apvainkuotas atsisakymo prievartos sutartimi, kurios raidė praktiškai nieko nepakeičia.

Sovietų taktiką gerai atvaizduoja sekantis epizodas. Vokiečiai norėjo į sutartį įrašyti, kad siekiant abipusių susitarimų galima būtų vėliau pakeisti kas yra aišku ir be to. Gromyko su tuo nesutiko, tačiau kartu jis pasiūlė vokiečių užsienio reikalų ministeriui Scheeliui tai pareikšti Bonnoje vienašališkai. "Bet jei taip -- aiškino Scheel -- mes galime tą įrašyti ir į sutartį". Gromyko atkirto "Niet -- tai netinka". Taip ir paliko. Kitaip sakant, jei vokiečiai ką išside-

Dr. Steponas Biežis, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos garbės narys, pasakoja iš tolimesnės praeities atsiminimus apie lietuvių veiklą ir darbus. Sėdi iš kairės: LF valdybos pirmininkas dr. K. Ambrozaitis, Dirvos bendradarbis J. Janušaitis, dr. Steponas Biežis, Draugo redaktorius kun. dr. J. Prunskis ir LF Tarybos pirmininkas G. Balukas.

DR. STEPONĄ BIEŽĮ APLANKIUS

Vieną gražią liepos mėn. popietę Lietuvių Fondo vadovai dr. G. Balukas, dr. K. Ambrozaitis su spaudos bendradarbiais, Draugo redaktorium kun. dr. J. Prunskiu ir Dirvos bend-

JURGIS JANUŠAITIS

radarbiu Jurgiu Janušaičiu aplankė senosios karto žymų veikėją, didį lietuviškųjų darbų rėmėją, gražiųjų planų sumanytoją ir nuoširdų jauniosios kartos mylėtoją dr. Steponą Biežį.

Lietuvių visuomenė, ypač Chicagoje, šį taurų vyrą gerai pažįsta iš jo ilgametės ir šakotos veiklos. Tai malonus, nevėžietis, prieš kapą metų atkėlęs į šį kraštą ir visą savo gyvenimą pašventęs Lietuvai, išėivijoje -- lietuviškiems darbams.

Šį vyrą gerai prisimenu iš Trečiosios Dainų šventės dienų, kada jis pirmininkavo komitetui ir su koku rūpesčiu ir meile dirbo ruošiamuosius Dainų šventės darbus. Gi jaunųjų choras ir vaikučiai jam tada buvo pirmuoju rūpesčiu.

Dr. G. Balukas pasveikina dr. Biežį ir jam pareiškia nuoširdžią padėką už išrūpinimą iš SLA lituanistikos studijoms Chicagos universitete studijuojančiam studentui 500 dol. stipendiją.

Ta proga dr. Steponas Biežis su atilankiusiais Lietuvių Fondo vairuotojais ir spaudos žmonėmis išsikalbėjo apie SLA organizaciją, jos veiklą ir prisiminė tolimą praeitį, kada įsijungė ir jis lietuvišką gyvenimą.

SLA organizacija yra daug kartų parėmusi lietuviškuosius darbus savo stambiomis aukomis. Paskutiniame 56 SLA seime dr. St. Biežis, Lietuvių Fondo buvo paprašytas pasveikinti seimą ir ta proga išrūpinti lituanistikos studijoms Chicagos universitete stipendiją.

Dr. Biežio pastangomis seimas ir priėmė rezoliuciją skirti tokią stipendiją. Ši 500 dol. suma tik pradinė ir manoma, kad SLA šią stipendiją atnaujins kiekvienais metais. Gi pati stipendijos reikšmė seime buvo vaizdžiai ir įti-

kinančiai pristatyta dr. Stepono Biežio.

Pokalbyje dr. Steponas Biežis šiltai atsiliepė apie Lietuvių Fondo darbus, jo pastangas pasiekti milijono dol. ir apie LF nuolatinę ir stambią paramą lietuviškiems reikalams, kuri taip ryškiai juntama pastutiniaisiais metais.

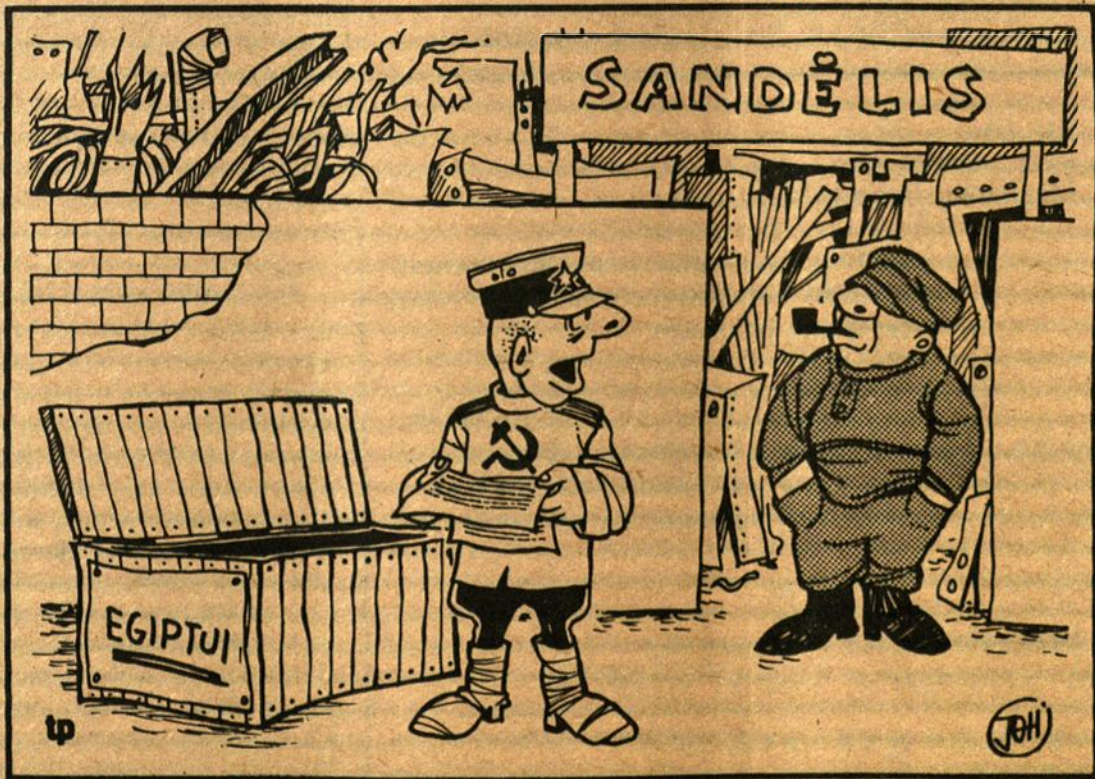
Dr. Biežis mintimis sugrįžo į 1886 metus ir paryškino SLA įsisteigimo tikslus. SLA įsikūrė minėtais metais New Yorke. Savo veiklos tikslu laikė ir lietuvių apjungimą, lietuviybės išlaikymą ir kovą už Lietuvos nepriklausomybę. Tą tikslą SLA yra pasiekęs. Veikiantieji SLA fondai yra stambias sumas pasiskyrę stipendijoms, našlaičiams, šalpai, padėję imigrantams. Gi kai tremties dienomis sunkią dalį nešiam būv. Lietuvos valstybės prezidentui dr. K. Griniui irgi pagelbėdavo pinigine mėnesine pašalpa.

Dr. Steponas Biežis entuziastingai kalbėjo ir apie lietuvių vienybę ir kaip šviesų ir neužmirštamą pavyzdį nurodė ALT įkūrimą ir kurio priešakyje ilgus metus stovėjo didelio takto, platus mąstymo, nuoširdaus ir atviro būdo, didelės tolerancijos vyrai. Leonardas Šimutis, jungęs vienon didelėn šeimon plačiąją lietuviškąją išėiviją.

Ir čia SLA ALTą yra parėmus 2000 dol. ir visos kuopos remiančios ALT veiklą, skirdamos tam reikalui aukas.

Dr. Steponas Biežis prisiminė ir kitus lietuvių visuomenės veikėjus, kaip advokatą A. Olį, dr. P. Grigaitį, M. Vaidylą, kurie didelę savo gyvenimo dalį pašventė lietuvių vienybės ugdymui ir lietuviškosios veiklos puoselėjimui.

Dr. Steponas Biežis į Ameriką atvykęs prieš kapą metų. Valparaiso universitete įsijungė į lietuviškąją veiklą, kur būv. Ministerio Balučio pastangomis įsteigtos li-

-- Ivanai, ką dar turime iš seno laužo, kad galėtumėme pasiūlyti mūsų draugams arabams?!

Dr. S. Biežis aplankius...

Dr. Steponas Biežis, nenuis-
tantis visuomenininkas pasako-
ja įspūdžius iš SLA 56-tojo
seimo bei skirtą 500 dol. sti-
pendiją lituanistikos studijoms
Chicagos universitete.

(Atkelta iš 1 psl.)
tuanistikos studijos, su
300 studentų. Gi Cice-
ro klebonas Vaičiūnas
dr. Steponą Biežį gerai
išmokęs ir Lietuvos is-
torijos.

Dr. Biežis baigė Val-
paraiso universitetą ir
Chicagoje medicinos
mokslus. Nuo pat jaunų
dienų gyveno lietuviško
jo gyvenimo vargais ir
rūpesčiais. Pradžioje
vargęs nedatekluose,
dirbęs sunkiausius ir juo-
džiausius darbus, vėliau
brolio padedamas išėjo į
gražesnio gyvenimo ke-
lią. Šias bėdas jis ge-
rai supranta ir pažįsta,
dėl to jis entuziastingai
remia besimokanti lietu-
vių jaunimą, trokšdamas
kad kuo daugiausia lietu-
vių būtų mokytų.

-- Tik būdami apsi-
švietę ir išsimokslinę,
būsime naudingi sau,
Lietuvai ir išeivijos lie-
tuvams, -- nuoširdžiai
kalbėjo dr. St. Biežis.

Šis entuziastas SLA
eilėse dirba virš 30 me-
tų, eidamas daktaro kvo-
tėjo bei kitas pareigas.

Per Margočio radijo
dvidešimt septynerius
metus kas savaitę aplan-
kydavo lietuvių su svei-
katos patarimais ir iš-
leido knygą "Būkite svei-
ki", kurioje daug medi-
cinių ir praktiškų pa-
tarimų, kaip išsaugoti
sveikatą.

-- Aš savo pacientams
sakydavau, eikite anks-
ti gulti ir ilsėkitės, o jie
man atsakydavo, reikia
išklausti Margočio ir
dr. Biežio sveikatos pra-
nešimų -- juokaudamas
pasakojo dr. Bežis. Ir
tai liudija, kaip buvo mė-
giamas dr. Biežis, kaip
domėjosi žmonės jo pa-
tarimais.

Maloniame pokalbyje
dr. Steponas Biežis pris-
iminė daugelį lietuviš-
kų gyvenimo sričių. Ir
klausantis jopasakojimų
junti, kaip ir su kokia
meile jis juos prisime-
na, skiria jiems dėmesį.
Nežiūrint brandaus am-
žiaus, dr. St. Biežis vi-
sa siela ir dabar tebe-
gyvena lieuviškajame
pasaulyje.

Skaičiau Jurgio Gliados
Agoniją. Skaičiau, o mano šir-
dis verkė, nes tai buvo lyg ir
Nepriklausomos Lietuvos lai-
dotuvės.

O. Audronytė
(Europos Lietuvis, 1968)

VOKIEČIAI IR RUSAI (3)

JŲ SANTYKIAI PO KARO

Ar prasidėjusio karo
eiga būtų kitokia, jei Hit-
lerio tikslas būtų Rytų
erdvės tautas nepavergti,
bet tik išvaduoti iš ko-
munizmo? Greičiausia,
tačiau, iš kitos pusės,
Hitleris į rusus ir kitus
Rytų Europos tautų žmo-
nes žiūrėjo kaip į "Un-
termenschen", kurie jo-
kiu būdu netiko būti part-
neriais ir net nebuvo ver-
ti išvadavimo. Taip žiū-
rint, bendrai kalbai ir
veiksmams neliko daug
viets.

Tuo tarpu sovietai žiū-
rėjo kitaip. Savo 1942 m.
vasario 23 dienos įsaky-
me Stalinas paskelbė:
"Istorijos patirtis mo-
ko, kad hitleriai ateina ir
išeina, bet vokiečių tau-
ta, vokiečių valstybė pa-
silieka."

Metam po karo prad-
žios praėjus, Stalinas
pradėjo vėl ieškoti kon-
takto su vokiečiais. Toks
buvo užmegstas tarp bu-
vusio sovietų Berlyno
ambasadose patarėjo Se-
mionovo, kuris buvo per-
keltas į Stockholmą ir
ten reziduojančio vokie-
čių diplomatinės tarny-
bos nario Kleist'o. Se-
mionovas pareiškė: "Aš
jus užtikrinu, kad jei Vo-
kietija grįžtų į savo 1939
metų sienas, taika grįžtų
per aštuonias dienas".

Tai todėl, kad sovietai
visai nenorį kovoti už
Anglijos ar Amerikos
interesus. Jei Vokietija
būtų sunaikinta, Sovieti-
ja liktų priklausoma nuo
JAV ūkinės pagalbos.

1945 m. gegužės 9 d.
vieną dieną po Vokietijos
kapituliacijos, Stali-
nas pareiškė: "Atėjo di-
džioji pergalės diena, So-
vietų Sąjunga tačiau ne-
galvoja Vokietiją sunai-
kinti ar suskaldyti". Vo-
kiečiai nebesudarė so-
vietams pavojaus, iš jų
jis tikėjosi atsvaros
prieš dominuojančius Va-
karus. Čia tačiau prita-
rimo rado Konrado Aden-
auerio idėja sudaryti va-
karietišką Vokietiją iš
Vakarių sąjungininkų kon-
troluojamų teritorijų.
Savaitei po Vakarių Vo-
kietijos sudarymo praė-
jus, sovietai sudarė sa-
vo Rytų Vokietiją.

O kai Vakarių Vokietijai
buvo leista vėl apsi-
ginkluoti 'Vakarių Euro-
pos Gynimosi Bendruo-
menės' rėmuose, Stali-
nas paskutiniui savo te-
oretiškam straipsnyje

apie 'socializmo proble-
mas' samprotavo: "Pri-
leisti, kad tie kraštai
(Vokietija ir Japonija) ne-
bandys vėl pakilti ir iš-
sivaduoti iš JAV reži-
mo... reikėtų tikėti i ste-
buklus".

1952 m. kovo 10 d. Sta-
linas pasiūlė Vokietijai
taikos sutartį, kuria būtų
atstatyta jos vienybė, ta-
čiau su sąlyga, kad Vo-
kietija išpareigotų ne-
prisidėti nei prie vienos
koalicijos, nukreiptos
prieš valstybes, kurios
kariavo su Vokietija.

Vakarai tą pasiūlymą
atmetė. Tiesa, V. Vokie-
tijos socialdemokratai,
tam prieštaravo. (Ber-
lynietis Willy Brandt tą
syk buvo prieš to pasiū-
lymo priėmimą, taip pat
ir Berlyno amerikiečių
radijo RIAS komentato-
rius Egon Bahr. Tas
pats, kuris pasitarimuo-
se su Gromyko sudarė
bazę naujai santykių rai-
dai). Dauguma vokiečių
politikų ir piliečių tada
pasisakė už savo valsty-
bės konsolidavimą Va-
karų pusėje. Tas savo
keliu išsiskyrė ir Rytų Vo-
kietijos konsolidavimą.

Stalinas mirė 1953 m.
kovo mėn. Jo mirtis ta-
čiau nenutrūkė ieškoji-
mo kokių susikalbėjimo
su vokiečiais. Vladimi-
ras Semionovas, buvęs
Berlyne ir Stockholme
ambasadų patarėjas,
1953 m. birželio 12 d.
buvo vėl pasiustas į Vo-
kietiją, pradėti naują
kursą. Jis turėjęs pa-
siūlyti naują suvienytos
Vokietijos vyriausybę,
kurios priešakyje stovė-
tų dr. Joseph Wirth, Vo-
kietijos kancleris Rappa-
lo sutarties laikais. Ta-
čiau po 12 dienų Berly-
ne ir Rytų Vokietijoje
įvyko darbininkų riaušės,
kurios visą planą
pavertė niekais.

Tuo tarpu pačioje So-
vietų Sąjungoje tų pačių
metų pabaigoje buvo su-
šaudyti Berija ir Semi-
onovo tiesioginiai virši-
ninkas Dekanozovas.
Jiems tarp kitko buvo
primestas noras atsta-
tyti Vokietiją, paauko-
jant jos komunistinę da-
lį. Daug vėliau Chruš-
čiovas aiškino: "Berija

po Stalino mirties pradė-
jo raustis po draugiš-
kais santykiais su bro-
liškom valstybėmis. Kar-
tu su Malenkovu jie, pa-
vyzdžiui, siūlė likviduo-
ti Rytų Vokietiją kaip so-
cialistinę valstybę..."

Po metų tačiau Stali-
no bendradarbis Moloto-
vas vėl grįžo prie se-
nos idėjos. Berlyno ke-
turių valstybių konferen-
cijoje jis norėjo suklui-
dyti Vakarių Vokietijos
priėmimui į NATO ir
bandė viliooti susivieni-
jimu. Jo pasiūlymai ta-
čiau nebuvo priimti. Va-
karuose buvo sudarytas
NATO, Rytuose Varšu-
vos paktas. Bonnos soci-
aldemokratai balsavo
prieš vadinamus Pary-
žiaus susitarimus, ku-
riais Vokietija įsijungė
į Nato. Kancleris Aden-
aueris, kuris nenorėjo
diplomatinių santykių su
Sovietų Sąjunga, kol toji
laiko pavergusi Rytų Vo-
kietiją, vėliau -- 1955 m.
-- pats nuvažiavo į Mask-
vą ir tuos santykius už-
mezgė. Jis aiškinosi,
kad už tai jis iš sovietų
išsuderėjęs paskutiniųjų
10.000 vokiečių karo be-
laisvių paleidimą...

Nauja iniciatyva pa-
keisti po to nusistovėju-
sius vokiečių-sovietų
santykius po 9 metų vėl
atėjo iš sovietų pusės.
Akstinas tam buvo...
Mao Tse-tungas.

(vm)

MUZIEJAUS RETENYBĖ

Dar turima pardavi-
mui baigiančių pranyk-
ti Neprikl. Lietuvos si-
dabrinų monetų. 5 lt.
su J. Basanavičiaus at-
vaizdu. 10 lt. — su Vy-
tautu Didžiojo. 10 lt. —
su prez. A. Smetonos ir
kitos. Paskutinis sezo-
no išpardavimas. Kai-
nos labai sumažintos.
Kainoraštis pareikala-
vus. P. Zablockis, 2333
Ontario St., Vancouver
10, B. C., Canada.

SIBIRO TREMTINĖS UŽRAŠAI...

ANTROJI DALIS BAIGIAMA SPAUSDINTI

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti
Stefanijos Rūkienės atsiminimų II dalį
"Grįžimas į laisvę".

.....egz. kietais viršeliais, kaina
6 doleriai;

.... egz. paprastais viršeliais su
aplanku, kaina 5 doleriai

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)
.....
(namo numeris ir gatvė)
.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

PO PIETU KRYŽIUM VLADAS RADZEVIČIUS

FEDERACIJA GRĮŽTA

Šiame rugpiūtyje pravedami Krašto Tarybos
rinkimai Australijoje, kaip buvo galima laukti ste-
bint paskutinių įvykių evoliuciją, kelia gyvą susi-
domėjimą. Bene reikšmingiausias šio susidomėji-
mo aspektas yra tas, kad į rinkimus visu frontu
ateina juos ligšiol boikotavusi Australijos Lietu-
vių Katalikų Federacija. Federacijos atsiribojimą,
kuris turi ilgą istoriją, išsukė katalikiškų orga-
nizacijų pralaimėjimai visoj eilėj rinkimų į bend-
ruomeninius organus.

Tas atsiribojimas nebuvo naudingas ir Feder-
racijai. Jis nepadidino veiklos parapijose ir buvo
neigiamu faktorium bendruose, visus lietuvius jun-
giančiuose, reikaluose. Federacija dirbo sau, bend-
ruomeninės organizacijos sau. Kaikur tie darbai
buvo dvigubinami, jėgos ir ištekliai blaškomi.

Plačiašakiu bendruomeniniam darbui, ypač
kūrimosi ir išistiprinimo periode, reikėjo ir žmo-
nių, ir lėšų ir paskatinimo. O Federacija, atsiri-
bojusi nuo bendruomeninio darbo, ragino savo na-
rius nemokėti solidarumo ir pramogų mokesčio,
neaukoti bendruomeninėms institucijoms, neda-
lyvauti jų parengimuose ir t.t. Visais Federacijai
prieinamais būdais buvo stengiamasi nuvertinti
bendruomeninius laimėjimus. Šitais savo elge-
siais pati Federacija išugdė ir priešišką nusista-
tymą jos atžvilgiu. Tas nusistatymas kartais pa-
siekdavo net kraštutinumus.

Federacija, atrodo, jau anksčiau buvo paste-
bėjusi savo klaidą ir pradėjo laipsniškai keisti
taktiką. Tai vienur, tai kitur ji ėmė jungtis prie
neutralesnių, daugiausia kultūrinio pobūdžio dar-
bų. Ji lyg ir rodė: dirbkite, mes jums padėsime,
bet laikysimės nuošaliai.

Pasitraukti visada lengva, bet sugrįžti sunku.
Reikia pateisinančių priežasčių. Sąmoningai ar ne-
sąmoningai atkastas komunistinis Trojos Arklys
Australijos lietuvių bendruomenės vadovybėje lai-
komas labai rimta priežastimi. L.K. Federacija
dabar ateina į rinkimus, kaip bendruomenės gelbė-
toja jos tragišku momentu... Ji ateina "apvalyti"
bendruomenę nuo komunistinio elemento, nes, anot
"Tėviškės Aidų" vedamojo, paskelbto rinkimų iš-
vakarėse (š.m. liepos 28 d.) "Bendruomenė negali
būti tuo kielės lizdu, į kurią Maskvos gegutė dėtų
savo kiaušinius".

Federacija šiandien yra sustiprina ir grupe-
tų žmonių, kurie dar visai neseniai atkakliai kovo-
jo prieš ją ir skundėsi pačiai Krašto Valdybai, kad
bendruomenę puola komunistai ir "Tėviškės Aidai".

Jei Federacija, sudarys daugumą Krašto Tary-
boje, galima bus laukti didesnių pasikeitimų ir Bend-
ruomenės vadovybė bei jos darbuose.

* BENDRUOMENINIO GYVENIMO dvidešimties metų sukak-
tį kiek plačiau apžvelgia "Mūsų Pastogė" savo vėliausioj laidoj
(3.8.70). Laikraščio vedamajame rašoma: "Ši sukaktis juo reikš-
mingesnė, nes Australijos lietuvių buvo vieni iš pirmųjų kuriant
Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir per tą dvidešimt metų Austr-
lijos Lietuvių Bendruomenė buvo viena aktyviausių ir pavyzdin-
giausių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės narių". Laikraščio bendruo-
meninio gyvenimo pradžią išveda iš Australijos Lietuvių Draugi-
jos, kuri, veikusi nuo 1929 metų, 1950 m. rugpiūčio 1 dieną persi-
organizavo į Australijos Lietuvių Bendruomenę.

* MELBOURNAS PRADEJO PASIRUŠIMUS apgyvendinti
1000-1200 svečių, kurie suvažiuos į metų pabaigoje čia organizuo-
jamas Lietuvių Dienas. Pagal tradiciją, svečiai nemokamai apgy-
vendinami pas vietos lietuvių ir yra jų visą laiką globojami. Lie-
tuvių Dienų organizatoriai, kreipdamiesi į melbourniškį, savo
atsižaukime nurodo, kad "panašiose Lietuvių Dienose Adelaidės ir
Sydneyje lietuvių buvo suteiktą mėsą atstovams prieglaudą ir nuo-
širdžią viešnagę". Melbourniškiai neatsilik, Jiemičiai priims sve-
čius ne tik iš Australijos, bet ir iš kitų pasaulio kraštų. Ypač lau-
kiami Amerikos lietuvių.

* ADELAIDEJE pradėtos ruošti septynios atskiros programos
skirtos Sibiro lietuviams ir perduodamos per Filipinų radijo stotį.
Šiomis programomis Sibiro lietuviams bus pristatytas tautinis lietu-
vių gyvenimas Adelaidėje.

* AUKAS KRAŠTO VALDYBAI siunčia ne tik pavieniai Austr-
lijos lietuvių, bet ir atskiros bendruomeninės organizacijos -- apy-
linkių valdybos. Kaikuriuose kolonijose, kaip pav., Adelaidėje valdy-
bos nariai važinėja po koloniją ir telkia krūvon bendras visų Adelai-
dės lietuvių aukas, nors dalis adelaidiškų jau pasiskubino savo au-
kas atskirai išsiųsti.

* IŠVAŽINĖJĘS EUROPA ir Jungtines Amerikos Valstybes,
Kazys Žvironas po keliolikos metų vėl sugrįžo į savo pirmąją įsi-
kūrimo vietą Sydneyj. Žvironas ilgesnį laiką gyveno Pietų Afrikoj,
bet tikisi pagaliau galutinai pasilikti Sydneyj.

RUOSKIMĖS Į NEOLITUANŲ STOVYKLĄ

L.S.T. KOPR! NEO-LITHUANIA kviečia visus kor-
porantus ir Tautinio Akademinio Sambūrio narius su šei-
momis, draugais ir bičiuliais registruotis vykti į stovyklą,
kuri įvyks š. m. rugpiūčio mėn. 30 d. iki rugsėjo mėn. 6 d.
gražioje BLUE WATER MANOR, Diamond Point, N. Y.
12824. Tel. (518) 644-5071.

Norintieji vykti į stovyklą prašomi skubiai registruo-
tis pas Bronių Kasakaitį, 7150 So. Spaulding Ave., Chi-
cago, Ill. 60629; tel. 778-7707.

Laiku neužsiregistravę gali nepatekti į stovyklą, nes
vasarvietės šeiminkė reikalauja, kad būtų jai duota ži-
nios apie stovyklautojus bent dvi savaites prieš stovyklai
prasidedant ir, kad kiekvienas stovyklautojas įmokėtų
po 10 dolerių stovyklos užstatą. Mokestis už pilną (7 d.)
stovyklavimo laiką \$99.69 (įskaitant maistą, tris kart
per dieną, taksus ir arbatpinigius). Stovyklaujantieji ne-
pilną laiką moka į dieną po \$12.85 plus taksus ir arbat-
pinigius.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAUNT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

PUVIMO ATRŪGOS

Neseniai apie 250 vi-
suomenės atmatų, vadi-
namų hipiais, išiveržė į
garsųjį Disneyland ir
okupavo vieną iš įdomiau-
sių jo dalių, kur vaizduo-
jamas senovinis ameri-
kinis fortas.

Atmatos triukšmavo,
rėkė šlykščius žodžius,
iškėlė raudoną ir viet-
kongo vėliavas. Iš tos
Disneyland dalies jie
ėmė pulti kitus 400 ak-
rų teritorijos punktus.
Išiveržė į City Hall, pa-
siskelbė iš čia vykdysią
"revoliuciją". Tris va-
landas reikėjo sugaišti,
kol atvykusi policija iš-
drįso imtis jėgos ir pa-
šalinti tų atmatų invazi-
ją. Po savęs atmatos pa-
liko chaosą. Vizitavimo
diena buvo sugadinta ir
30,000 turistams buvo
grąžinti pinigai, o Dis-
neyland tam tikram lai-
kui uždarytas.

Tai tipingas pūvančios
demokratijos vaizdas,
kur 250 agresyvių anar-
chistų-atmatų gali įne-
sti finansinės ir materia-
linės žalos, kartu su ne-
apskaičiuojama morali-
ne žala (prieš vaikus ir
jaunimą skelbti šlykš-
čiausius šūkius bei de-
monstruoti veiksmams
biauriausias intencijas).

Šis įvykis nusako pats
save: dvasinis pūvimas
pasiekė aukščiausią
laipsnį ir dauguma, ku-
ri čia sudarė proporci-
ją du šimtai prieš vieną,
nebuvo apsaugota, nei pa-
ti sugebėjo pasipriešin-
ti.

Amerikinė demokrati-
ja jau įgauna vaizdą ka-
da vienas agresyvus
skerdikas gali lengvai
išpiauti tūkstantį krali-
kų. Tai yra, aišku, de-
mokratijos surogatas.
Kiekvienas balsų gau-
dytojas rinkiminėje kam-
panijoje ir kiekvienas
žurnalistas vaikosi tik
vieno dalyko, kad už ryš-
kų ir objektyvų žodį ta
pati spauda ir televizi-
ja jo neapskelbtų antide-
mokratu. Anarchijos to-
leranciją ir skatinimą
ima vadinti demokrati-
niu procesu. Kada vice-
prezidentas Agnew iš-
drįso stoti ginti avių ban-
das prieš vilkus, tos pa-
čios avys ėmė jį niekin-
ti ir pravardžiuoti.

Bet ką bendro turi tos
anarchijos, nesusigau-
dy mo ir avių psichologijos
momentas su lietuviais?

Ar normalioje hipių,
ypių ir anarchistų nesu-
žalotoje lietuvių visuo-
menės dalyje dar išliko
sveikos tendencijos gin-
tis, neleisti savęs ap-
nuodyti, pasmerkti tuos
kurie nuodija, atmesti
juos, paskelbti išganingą
savo gyvybiniam ins-
tinktui ostrakizmą vis-
kam, kas įneša į mūsų
tarpą dvasinius nuodus?

Į tuos klausimus ten-
ka atsakyti neigiamai.
Pavyzdžių yra nemažai,
kur avių psichologija
siautėja mūsų tarpe ir
kur pora agresyvių dva-
sinių nuodytojų sugeba
"užrėkti" arba sukvailin-
ti visą auditoriją. Tuos
pavyzdžius galima būtų
tuoj pat išvardinti. Inten-
cija yra ne diskusijų pro-
vokacija, nes kas čia no-
rės skandintis "plačiuo-
se vandenyse", bet ape-
liacija būti ir likti bud-
riems ir turėti pakanka-
mo susigaudymo įvykiuo-
se.

Garsusis "mokslinin-
kų simpoziumas" suitar-
tinu stropumu apėjo vi-
sus pavojus kur bet kam
būtų kilusi pagunda iškel-
ti Lietuvos pavergimo
bent pusę klausimo. Ka-
da suvažiavo lietuvių iš-
eivijos mokslinis ir pro-
fesinis "elitas", težė "už-
miršk tu man okupaciją"
buvo meistriškai įgyven-
dinta. Tikrai vėliau be-
veik visi susigriebė, kad
suvažiavimas buvęs
"per eruditiškas" rinkti-
nei publikai tarti studijų
formoje gyvybinį tautos
klausimą.

Varpo simpoziumo li-
teratūros vakaras neap-
siėjo be J. Meko ir pana-
šių kūrybos. Ar nebuvo
kitų? Šatrijos vakaruose
skamba Jack Kerouac
vardas, to, kuris buvo
ištaku dabartinių hipių.
Ar gi jis reikalingas Ša-
rijai.

Ir auditorija, pasiver-
tusi avių banda, sėdi, nie-
ko nesusigaudydama ir
viską suvirškindama, ką
jai atkiša vienas ar du
dvasiniai nuodytojai.

Taip lietuvių suėjimu-
se, seimuose, stovyklo-
se, uždaroje konferen-
cijose atkartojami Dis-
neyland atmatų scenos.
Esmė ta pati. Keli teršia
ir skelbia anarchiją tūks-
tantiems. Senovės grai-
kai, tikrieji demokratijos
pranokėjai, praktikavo
sveiką savo visuomenei
ostrakizmą, išgudami
iš savo tarpo degenera-
tus ir iškrypėlius.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

ISPŪDŽIAI IŠ SAN FRANCISCO KONFERENCIJOS (3)

IZRAELIS IR NAFTA?

Tragiškai dvejojančio
lenties slenkstyje Ham-
leto padėtis plačiausiai
žinoma, ir beveik vi-
sada, gana klaidingai su-
prantama. Tai ne mono-
logas būti ar nebūti. Tuo
filosofiniu įtarpiu, la-
bai šalutiniu veiksmo ei-
gai, Šekspyras tik norėjo
prabėgom įgelti Vatika-
no sielos nemirtingumo
dogmai.

Tikra gi Hamleto pro-
blema, tai ne Ofelijos
neštumas ar teologiniai
pomirtinio gyvenimo
klausimai. Jis surištas
ir slegiamas seniausio
mūsų Baltų civilizacijos
garbės įstatymo: kraujo
keršto. Jo dėdė nužudė
jo tėvą, Danijos valdovą,
ir netik užėmė teisėto
karaliaus sostą, bet nau-
dojasi ir našlės palanku-
mu... Tai Hamleto mo-
tina...

Ką jaunas kunigaikš-
tis bepadarys, kaip jis
bepasielgs ar nužudys
dėdę, sekdamas jam už-
dėta kraujo atkeršijimo
pareigą, ar paliks nusi-
kaltėli nenubaustą, iš-
laikant giminės solida-
rumo dėsni -- visvien
jis bus moraliai pra-
laimėjęs... Šekspyras,
nebepajėgdamas išbristi
iš jo paties pasistatytų
psichologinių premi-
sų, griebėsi trečiaieilių
dramaturgų priemones
"deus ex machina" ato-
mazgos: geriausius vai-
kystės draugų dvikovo-
kurioje abu žūsta ir Ham-
letas išvengia apsispre-
dimo...

Sakysim visa tai sen-
niai seniai praėjo, o be
to netiesa... Mane asme-
niškai visad iki šaknų su-
purto tokie pareiškimai.
Kas gi pagaliau tiesa?
Ar tik tai, kas šiandien
mūsų bizneliuose mums
naudinga? Nusileisdami
į pragmatinius dabarties
konjunktūrai prisitaiky-
mus nustojame netik sa-
vo veido, savo tradicijų,
savo kultūros, bet ir sa-
vigarbos...

Grižtant į šio amžiaus
aktualijas, Pasekretori-
us Artimųjų Rytų rei-
kalams J.J. Sisco neiš-
vengė neišvengiamo.
Dvejojamų politika, kai
kurių pusiau diplomatų
laikoma diplomatijos vir-
šūne, pasireiškė jo pra-
nešime visa Hamleto dra-
mos aitra.

Palestiniečių, atseit
arabų nacionalistų gue-
rilų klausimas, kurio
nebepajėgia aprėpti net
Izraelio puiki kontra-
žvalgyba ir nebesustab-
do jų oro smogiamų da-
lių atakos įgauna vis di-
dėjančios reikšmės.
Netgi toks arabų pasau-
lio autoritetas, kaip Nas-
seris, jau nebegali tų
nacionalistų suvaldyti.
Reikia pripažinti, jog So-

ČESLOVAS GEDGAUDAS
SANTA MONICA, Calif.

vietai sekdami Višinskio
teoremą eina pirmyn Ar-
timuose Rytuose, ir tai
yra neišvengiama ir tie-
sioginė paseka mūsų pra-
laimėjimų Vietname.

Tuo tarpu mūsų vi-
daus veiksniai ima dar
gudriau galvoti. Kodėl
nepasidaryti ružavui, jei
ne raudonu? Štai CBS
liepos 28 d. davė "Ru-
sijos pagrindžio" repor-
tažą. P. Yakiras, A.
Amalrikas ir V. Bukovs-
kis nufilmuoti Rusijoje, iš
reiškė savo protestus
prieš režimo policijos
metodus, kuriais nelei-
džiama laisvai galvoti ir
pasireikšti. Pabaigoje
pridėjo netgi A. Ginsbur-
go juostos užrašą iš Si-
biro konclagerio, pabrė-
žiant jog įžanginį žodį
buvo įkalbėjęs lietuvis.

Visa tai žinoma "mū-
siškių" akcija prieš rusų
despotizmą. Jie pirmie-
ji suprato, jog mūsų tau-
tos abi lygiai yra Rusų
imperializmo žudomos
genocido priemonėmis.
Tačiau labai charakteri-
ga CBS ir maždaug kin-
kių 100 milijonų ameri-
kiečių nuomonė apie tai,
kas vyksta pasaulyje.

Anot jų, prinokstan-
čioji karta nusivylė nei-
špildomais pažadais,
kaip šiaip, taip ir ana-
pus geležinės uždangos.
Ieško teisybės, ieško
kaip Hamletas ką nu-
kauti, -- dėdė ar moti-
nė? Žiūrint pro H. Re-
asoner ružavus akinius,
reikia panaudoti komu-
nizmą, kad nugalėti komu-
nizmą. Juk jų konsti-
tucija popieryje pati li-
berališkiausia pasauly-
je: žodžio laisvė garan-
tuota, kritika ir savikri-
tika jų neva savivaldos
pagrindas.

Tai užtenka sujudinti
kolchozininkų mases.
Jie dabar žiaurioje prie-
spaudoje. Caro Aleksan-
dro III "atleidimas nuo
žemės", kuris iš bau-
džiauninkų vergų pada-
rė laisvus piliečius,
Stalino vėl buvo panai-
kintas ir kaimiečiai vėl
"prišti prie žemės"
(zakrepoščeny). To šiur-
paus vergijos atstatymo
20 amžiuje beveik nie-
kas Amerikoje nežino.
Bet tie vargšai, įstaty-
mo surišti, negali pajū-
dėti iš savo ūkio, iš sa-
vo valsčiaus. Jei jie tai
bandytų padaryti, jie bū-
tų "bėgliai" dezertyrai,
persekiojami, gaudomi,
tremiami Sibiran lygiai
kaip jų bočiai už tą pat
"nusižengimą" būdavo
tremiami carų laikais.
Amalriko (tokio var-
do išviso nėra, tai prieš
1500 metų buvusio mūsų

Gudų karaliaus vardas),
Bukovskio, Yakiro, Gins-
burgo ir kitų "senamies-
tiškių" tikslas aiškus: iš-
naudoti oficialiai skelbia-
mas SSSR konstitucijoje
tauriasias idėjas tam,
kad sugriauti SSSR san-
tvarką. Aišku, tie dra-
suoliai žus pirma. Bet
jie ką nors daro, jie tu-
ri didelį tikslą. Iš mū-
sų "rezistencijos" aš
žinau tik du vaikus,
kurie tuoj po karo dile-
tantų vadų buvo pasiūsti
mirčiai Lietuvon...

Šitaip įreminę Hamle-
to dvejojamą, grįžkime
prie Pasekretoriaus J.
Sisco problemos. Kaip
visos geros teatro prob-
lemos, jina neišsprend-
žiama.

Iš vienos pusės: Rem-
ti Izraelį? Užangažuoti
šeštąjį laivyną, stipriausią
pasaulyje kovos vie-
netą? Pastatyti koją tarp
durų? O jei kas prirem-
tų nuospaudą? Kiek tuo-
met kiltų riksmo krašte,
kiek penktos kolonos,
kiek juodųjų panterų,
kiek gauruotų SDS did-
vyrių protesto eisenų?

Iš kitos pusės: Nerem-
ti Izraelio. Puiku. Ati-
duoti rusams naftos šal-
tinius trykstančius ap-
linkiniuose arabų kraš-
tuose. Nustoti prestižo

Artimuose Rytuose, ku-
rio jau suspėta nustoti
Pietryčių Azijoje. Bet
svarbiausia, nustoti at-
karpiu bankuose ir visos
JAV ekonomijos sveiko
pagrindo, nusismulki-
nant į spausdinimą krū-
vą žalių popierielių? Jau
šiandien, vietoj įpras-
tų 20 dol. "didžiausio
vieneto" simboliu, vis
dažniau ima rodytis apy

vartoje 50 dol. pasiža-
dėjimai...

Kodėl? Štai mano
klausimas Europos de-
partamento Pasekretori-
ui M.J. Hillebrandui:
"Jūs minėjote savo pra-
nešime apie didžiulius
JAV investavimus Euro-
poje. Kokios tikslios su-
mos yra investuotos?"

Atsakymas: "20 bili-
jonų dolerių investuota
į Bendros Rinkos ekono-
miją. Dar 40 bilijonų į
privačių biznių plėtotę.
Tie skaičiai netik ne-
rodo tendencijos mažė-
ti, bet ateityje didės ir
dvigubės".

Tą patį patvirtino J.A.
Hannah, oficialus pasau-
lio Santa Claus prozaiš-
kai pasivadinęs "Admini-
strator, Agency for In-
ternational Develop-
ment". Tuoj pokaro, sa-
ko jis, Marshalo planas
pylė bilijonus veikšmin-
tinai Francūzijai. Kas at-
sitiko vėliau, žinau pats
iš ekonominių leidinių.

Italija staiga pradėjo da-
ryti svaiginančias apy-
vartas. Kraštas be pra-
monės, be kasyklų, be že-
mės ūkio rodė iš metų į
metus eldorado masto
užsienių balansus. Pas-
laptis dabar viešai pri-
pažinta: po karo, JAV nu-
statė tam tikrų gaminių
"juodą sąrašą", kurių ne
galima buvo parduoti Ru-
sijai. Bet Italijai -- ne-
buvo draudimo...

Tuo būdu, galutinoje
išvadoje, bilijonų sukti-
nis nurodo geriau už vi-
sas oficialias prakalbas
kur yra mūsų užsienio
politikos svorio centras.
Tai net ne Pacifiko sri-
tis, nors Japonijoje inves-
tuota per 11 bilijonų. Tai
vis dar mūsų senutė Eu-
ropa, ir kaip ne kaip, pa-
sirodo, Kansas ir Ohio
lygumos artimesnės se-
najam pasauliui...

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS

CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽA — GRAJOJE LIETUVISKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA AUDRONĖ

PRIIMA SVEČIUS

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumnuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

— SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

Tel. 847-7747

65th ANNIVERSARY

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

Paid and Compounded Quarterly

5% PER ANNUM

REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

J. GRAUDA

Apie velnius

Ilgadistanciniu kabeliu paskambinome į Vilnių. Kaip visad, telefono ryšys ėjo lėktuvų keliais: pirma į Maskvą, iš Maskvos jau ir Gedimino miestą.

-- Privet.
-- Čia lietuviškai, iš Amerikos.
-- Ilga distancija mums reiškia Maskvą, atsakė iš Vilniaus.

Valandėlei kalbėtojas sustojo kalbėjęs, lyg būtų prikančes liežuvi. Bet tuoj jis pasitaisė:

-- Nesupraskite žodžio "ilga distancija reiškia Maskvą", koku kvailu simbolizmu. Ne, ne, tai yra tikrai geografinė sąvoka. Bet ideologinių ilgų distancijų iki Maskvos mes neturime. Ir neturėjome. Ir niekada neturėsime.

-- Mes suprantame, -- atsakėme ilgadistanciniu kabeliu. -- Pasakykite, ką dirbate lituanistinėje srityje?

-- Kiekvienas poetas rašo madrigalus Lenino šlovei, kiekvienas rašytojas rašo apsakymus Lenino šlovei, kiekvienas kompozitorius komponuoja maršus Lenino šlovei, kiekvienas dailininkas tampa paveikslas Lenino šlovei, kiekvienas skulptorius lipdo biustus Lenino šlovei, kiekvienas baletininkas šoka Lenino šlovei. Jau stilizuotas Pakeltkojis. Jis pavadintas "Lenino pakeltkoju". Visur perviršijame 100%.

-- Argi galima perviršyti 100%?
-- Pas mus galima: ir kūryboje, ir balsavimuose.

-- Bet, atsiprašome, pradėjome kalbėti apie lituanistiką.

-- Perviršyta ir čia 100%, -- atkirto ilgadistancinis kabelis.

-- Būtent?

-- Išleidome Jono Basanavičiaus Velnius. Puošnus leidinys. Šimtas velnių, tikrų lyg ką tik iš pragaro. Lietuviški velniai. Galime atsiųsti oro paštu. Patariam e užsakyti pilną laidą.

-- Reiškia bus papildomi tomai?

-- Be abejonės. Mes nedarome, kaip jūs. Mes duodame lituanistinę medžiagą pilnybėje. Visas "velnių" rinkinys susidės iš tūkstančio tomų.

-- Iš tūkstančio tomų! -- mes surikome, nes tai buvo neįtikėtina, turint galvoje tik tris tomius Lietuvių tarybinės enciklopedijos. -- Neįmanoma.

-- Pas mus viskas įmanoma, -- atsakė mums ilgadistanciniu kabeliu. -- Pirmą tomą jau išleidome. Dar pridursime prie jo devynis šimtus devyniolikos devynis tomus.

-- Bet, tur būt ir pragare tiek velnių nėra, -- mes suabejojome. -- Tai tikra overpopuliacija, tiksliau: overvelniazacija. Tūkstantis tomų skirtų velnių aprašymams!

-- Neišleiskite iš akių, -- pasakė mums ilgadistancinis kabelis, -- kad leniniais metais Lietuvos kompartijos narių skaičius pasiekė šimtą tūkstančių skaičių.

Meteorologinės sąlygos tiek pablogėjo, kad mums neteko atsiliepti į tą sakinį.

Chicagos lietuvių futbolo klubo Lituanica valdyba 1970 metais. Klūpo iš kairės: Jonas Ilčiukas, Kazys Baltramonas ir Pranas Balčiūnas. Stovi iš kairės: Pranas Gudaitis, Juozas Venckauskas, Jonas Juška, Leonas Kavaliauskas, Kazys Maturis, Romas Kožėnas, Feliksas Lukauskas, Leonas Jūraitis, Stepas Vainis, Dr. Edmunds Ringus, Vytautas Kaveckas ir Petras Vėbra. Trūksta inž. Jono Kauno.

Mūsų ambasadoriai Chicagos futbolo aikštėse

Prieš dvidešimt metų, ką tik iš Vokietijos atvykę, būrelis sporto entuziastų: Edm. Vengianskas, Vacys Numgaudas, Romas Kožėnas, Kazys Baltramonas, Edv. Šulaitis, Sobieskis, Bužėnas ir kt. Chicagoje suorganizavo lietuvių futbolo -- soccer komandą. Beveik iš pačių pirmųjų uždario čekių sumetę į kepurę keliasdešimt dolerių, išigijo pirmąją ir vienintelę komandą aprangą. Pirmininku išrinko Vengianską ir komandos treneriu sutiko būti Numgaudas. Padirbėję, mūsų futbolininkai išbėgo į aikštę Lithuanians -- sutrumpintai Liths vardu. Už Bridgeporto ir Marquette parko ribų, sporto aikštėse, tas vardas mažai girdėtas. Visi žinojo čekų Sparta su nuosavu stadionu, vokiečių Schwaben ir Hansa, lenkus, fi nansuojamus jų milijoninės bednuomenės, slovakus, žydus ir italus. Bet kas tie Liths, kurie jau moka net futbolą žaisti?...

Pradėti nuo "A", finansiniai nebuvo lengva mūsų pionieriams. Komanda glaudėsi prie Perkūno sporto klubo, kurį laiką turėjo savo sponzorų ir už tai nešiojo reklamą ant uniformų. Kurį laiką ir visai užgeso. Žmonės, užimti šikūrimo rūpesčiais ir viršvalandžiais, pristigo energijos žaidimais domėtis. Atvykusieji iš Europos žaidėjai pavargo, pradėjo išeiti į atsargą, o prieauglio nesimatė. Čia gimusieji lietuviai futbolo -- soccer nesidomėjo. Entuziazmas visai krito kai po rungtynių reikėdavo patiems žaidėjams ir vadovams iš savo kišenių apmokėti rungtynių išlaidas. Amerika -- labai ribotų galimybių kraštas futbolininkams.

Persiorganizavę į futbolo klubą, pasivadino Lituanica, Vytautas Miceika ir Romas Kožėnas kitoje miesto dalyje surado jaunų žaidėjų -- tris brolius Jenigus, prie kurių prisijungė A. Damušis, H. Gavėnia ir kt. 1956 metais iškovojo antros divizijos -- žemiausios meisterio vardą ir perėjo į aukštesnę -- pirmąją diviziją. Suorganizavo ir antrąją

JONAS JUŠKA

komandą, nes pribuvo naujų ir jaunų žaidėjų: Jonas ir Bronius Žukauskai, Antanas ir Justinas Bavarskiai, A. Kleinaitis ir kt.

Pirmajam veiklos dešimtmečiui baigiantis, 1959 metais Lituanica laimėjo pirmos divizijos meisterio vardą ir iškopė į aukštąją futbolo klasę, vadinamą Major divizija. Nors komanda jauna ir vyrukai puikūs, bet pirmenybes Major divizijoje baigę paskutinėje vietoje, krito atgal į pirmąją. Po metų vėl sugrįžo į elitinę klasę, atrodė, tik dėl to, kad vėl iškristų. Pasikartojusi

bėse, kur yra pasiekusi išsidėmėtinų laimėjimų. Kiekvienos rungtynės turi tarptautinių rungtynių atspalvį, nes tenka žaisti prieš įvairių tautybių komandas: vokiečių, lenkų, ukrainiečių, čekų, slovakų, kroatų, serbų, italų, graikų, meksikiečių, ekvadoriečių, austrų ir žydų. Pabaltiečių rengiamuose turnyruose Lituanica dažniausiai išsina laimėjoja. Prieš visas jų yra tekę laimėti, tik prieš graikus dar vis tikimasi.

Lituanicos komandų sportišką elgesį aikštėse National Lygos vadovybė ne kartą pastebėjo ir įvertino. Pereitais metais Liths vyrų koman-

da buvo pavyzdingiausia tarp 67 klubų Chicagoje. Tai nuopelnas žaidėjų, jų vadovų ir klubo valdybos. Komandų vadovais yra buvę: V. Numgaudas, R. Kožėnas, Vyt. Miceika, Vilius Trumpjonas, F. Koos, T. Hodel ir F. Lukauskas. Gi klubo pirmininkais: E. Vengianskas, E. Šulaitis, V. Numgaudas, A. Visockis, J. Juška, P. Ambutavičius, L. Juraitis, R. Kožėnas, H. Jenigas, J. Pleirys ir dabar trečius metus iš eilės -- dr. E. Ringus.

LITUANICA DABAR

Klūpdami ir vėl prisikeldami, pasimokydami iš praeities klaidų ir nesėkmių, F.K. Lituanica įžengė į savo veiklos dvidešimtuosius metus. Kaip ir pridera, augant metų skaičiui, augo ir klubas. Šiuo metu jis apima penkias puikias, tikrų mėgėjų sąlygomis, paruoštas ir tvarkomas komandas: mažiukų -- ligi 12 metų amžiaus, jaunučių -- 15 m., jaunių -- 18 m. ir dvi vyrų komandas. Tų komandų sudėtin įeina apie šimtas žaidėjų, kurie reguliariai, beveik apvalius metus, treniruojasi ir rungtyniauja. Visos komandos per sezoną sužaidžia virš šimto rungtynių, iš kurių virš 30 pirmoji vyrų komanda. Rungtynės sekma dienį Marquette parke daugeliui pasidarė svarbiausia poilsio ir pramogų vieta. Neveltui sakoma: "Nuobodu 69-toje gatvėje, kai nėra rungtynių".

Toks intensyvus jaunųjų įsijungimas įspor-

F. K. Lituanica vyrų komanda. Klūpo iš kairės: Rimas Galėnas, Jonas Žukauskas, Jonas Lisauskas, Julius Ringus, Kazys Micevičius, Emilis Skistimas, Henrikas Gavėnia ir Silva Gonzales. Stovi iš kairės: Arnoldas Jurkšaitis, Henrikas Jenigas, Mikas Mikalauskas -- McCluskey, Osvaldas Kulys, Antanas Dovydaitis, Viktoras Pikšrys, Gediminas Bielskus, Romas Burneikis ir Don Brondonisio. Trūksta Alfredo Kleinaičio.

degradacija mūsų jaunų žaidėjų moralės nepalaužė. Žaisdami aukščiausioje klasėje su geromis komandomis, Lituanicos žaidėjai igijo daugiau patyrimo. 1960 metais nugalėję Major divizijos ukrainiečių Lions rezultatu 3:1 ir lenkų Eagles 7:4, Lituanica pateko į Illinois taurės -- Peel cup -- baigmę, kur pralaimėjo vokiečių Kickers komandai garbingu rezultatu 1:2. Iškovojo Illinois vice-meisterio vardą prie kelių tūkstančių įvairiatautės Chicagos publikos yra ryškiausias ligi šiol Lituanicos pasirodymas, plačiau paminėtas vietos didžiuosiuose laikraščiuose.

Devynius metus Lituanica -- Liths dalyvavo Chicagos salės pirmeny-

Lituanicos jaunųjų komanda. Klūpo iš kairės: Raimundas Pikšrys, Pranas Narušis, Henrikas Varneckas, Saigūnas Degutis, Audrius Grybauskas, Edmundas Sinkus ir Andrius Vikta. Stovi iš kairės: Audrius Krygeris -- kom. kapitonas, Karol Kowalczyk, Aleksas Rimeika, Zenonas Balchunas, Vytautas Lauraitis, Petras Venckauskas ir Saulius Gylys.

to, šiuo atveju futbolo, veiklą, turi neabejotinos įtakos jų fiziniam vystymuisi ir bendram užsilaukimui. Hipiams ar šiaip palinkusiems į bet kokią iškrypimą futbolininkų eilėse vietos nėra. Komandų treneriais ir vadovais su atsidėjimu dirba: Antanas Stakėnas jr., stud. Rimas Galėnas, stud. medic. Julius Ringus, inž. chemikas Gediminas Bielskus, Ste-

pas Vainis ir jau minėtas Feliksas Lukauskas.

Dvidešimties metų bėgyje keitėsi klubo vardas, vadovai ir komandų sudėtis. Pastovus liko tik noras tobulėti ir garsinti lietuvių vardą šiame krašte, būti savanoriais ambasadoriais sporto aikštėse.

Jūs džiaugsitės gyvenimu daugiau su State Savings

MĖNESINIŲ ČEKIŲ

Mes siūsiame Jums čekį sekantį mėnesį -- ir kiekvieną mėnesį -- kol jūs pasakysite mums sustoti!

Tik investuokite \$1,000 ar daugiau į State Savings taupymo sertifikatus -- Jūs uždirbsite milžinišką 5.25% per metus, išmokamus Jums (ar kam kitam nurodytumėte) su MĖNESINIŲ ČEKIU.

Skambinkit ar atėikit pilnom smulkesniam nemokamam patarimui!

State Savings
AND LOAN COMPANY

4065 Mayfield Rd., South Euclid
11623 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willowick

JONAS ŠVOBA

LIETUVOS KARALIŲ BYLA

I. TOS BYLOS ATSIKADIMAS

Mūsų istorinėje literatūroje yra išsigalėjusi tradicija buvusią didžiąją Lietuvos valstybę, imperiją, vadinti Lietuvos didžiąja kunigaikštija, o jos suverenius, niekam nepriklausomus valdovus didžiaisais kunigaikščiais. Teisių mokslų daktaras Pranas V. Raulinaitis visu rimtumu siūlo svaresnius Lietuvos valdovus vadinti karaliais, o Lietuvą -- karalyste. (Draugas, 1962 m. birželio 23 d.). Inž. Jonas Rugis, atsakydamas dr. P. V. Raulinaičiui, remia įprastą tradicinę Lietuvos didžiosios kunigaikštijos ir jos vadovų didžiųjų kunigaikščių pavadinimą. (Draugas, 1962 m. liepos 7 d.). Rašytojas Vytautas Alantas entuziastiškai remia dr. P. V. Raulinaičio siūlymą (Draugas, 1962 m. rugpiūčio 4., Dirva 1962 gruodžio 21 d., ir Dirva 1963 m. sausio 25 d.). Istorikas V. Trumpa laikosi išsigalėjusios tradicijos (Margutis, 1962 m. spalio mėn.). Dr. Jonas Balys ir Jonas Dainauskas remia Lietuvos valdovų pavadinimą karaliais ir Lietuvą -- karalyste (Margutis, 1962 lapkričio ir Draugas, 1963 m. rugpiūčio 17 d.). Dr. Juozas Jakštas, kaip istorikas, išnagrinėjęs Lietuvos valdovų ir jų valstybės Lietuvos pavadinimo bei titulo klausimą, daro išvadą, kad didžiosios Lietuvos kunigaikštijos ir didžiųjų Lietuvos kunigaikščių pavadinimas yra mums primestas istoriškas palikimas (Draugas, 1963 m. kovo 2 d.). Istorikas Pranas Pauliukonis, ne sutikdamas su kaikuariais dr. J. Jakšto išvedžiojimais, pripažįsta, kad reikalas yra svarbus ir svarstytinas istorikams, ir nenori su tikti su mums primestu

istorišku palikimu (Draugas, 1967 rugsėjo 2 d.).

Pasirodžius Encyclopedia Lituanica ir joje įvedus princo titulą Lietuvos suvereniems didelės valstybės valdovams Lietuvos valdovų ir jų valstybės pavadinimo klausimas iškilo spaudoje iš naujo. Vėl entuziastiškai išitraukė ginti Lietuvos karalių bylą rašytojas Vytautas Alantas (Draugas, 1970 m. balandžio 18). Jį remia Balys Pupalaigis (Draugas, 1970 m. balandžio 20). Istorikas V. Trumpa pasisako prieš karalius ir princus (Draugas, 1970 m. gegužės 2 d.). J. Dziugelis, rašydamas Drauge, 1970 m. birželio 20 d., "Svetur Nuotaką išleidžiant", iškelia mūsų senosios valstybės ir valdovų pavadinimo klausimo svarbą ir apgailestauja, kad mes juos pavadindami kunigaikščiais ar princiais pažeminame ir patys nusižeminame.

Jau iš virš išvardintų asmenų ir straipsnių, dalyvaujančių senosios Lietuvos valstybės ir jos valdovų pavadinimo bei titulo klausimo svarstyme, susidaro tarsi Lietuvos karalių byla, kurią iškėlė teisių dr. P. V. Raulinaitis. Ir labai gaila, kad jis jos nebegali ginti. Bet rašytojas Vytautas Alantas, pradėjęs kartu su dr. P. V. Raulinaičiu kelti ir ginti Lietuvos karalių bylą, daugiausia tuo reikalu prirašęs straipsnių ir šiandien, po 10 metų, nenuleidžia rankų.

ŠALTINIAI

Dr. P. V. Raulinaitis pažymi, kad "daug medžiagos ir šaltinių Lietuvos istorijai naudojama iš kitų tautų istorijų, kronikų ir rašytojų. Jie ne visi objektyviai rašė

apie lietuvių tautą ir Lietuvos valstybę. Tie rašytojai neretai priskyrė vertingų ir garbingų Lietuvos praeities darbų ir žygių savajai tautai" (Draugas, 1962, VI, 23). Jonas Dainauskas nurodo pavyzdžius, kaip lenkai tendencingai ir iškraipytai perduoda istorinius šaltinius. "Codex Diplomaticus Lithuaniae" 1845 m. Vroclave grovo Edvardo Račynskio išleistuose dokumentų tekstuose Lietuvos valdovai tituluojami karaliais. Tuo tarpu to kdekso leidėjo, lenko Račynskio tiems dokumentams lenkų bei lotynų kalbomis duotose antraštėse tie patys Lietuvos valdovai vadinami tik "dux", "ksiaże", tai yra kunigaikščiai. Pvz., to leidinio 25-26 psl. atspausdintuose popiežiaus Jono 1323 m. dokumentuose Gediminas tituluojamas Lietuvos karaliumi, o Lietuva -- karalyste. Gi Račynskis tų dokumentų jų paties pateiktose antraštėse rašo: "regnante duce Gedymino", "za panowania ksiazecia Gedymina". Panašiai Račynskis pasielgęs su visais to rinkinio dokumentais, Lietuvą ir jos valdovus "de graduodamas". Jopaties Lietuvos valdovams prikibindamas kunigaikščių titulus atspausdino labai didelėmis raidėmis, o dokumentų tekstuose jų titulus smulkiau šriftu. Lenkas M. Gumowski savo knygą užvardijo: "Pieczecie ksiazet Litewskich" (Lietuvos kunigaikščių antspaudai), nors iš antspaudų atvaizdų bei tekstų aišku, kad tai antspaudai Lietuvos karalių. Pvz., "Myndowe dei gratia Rex Litowie", "s. Dei Gracia Gedimini Lethvinorum et Ruthenorum Reg.", "Ja-gal dey gracia rex in Lettov", ir t.t. 1930

m. "Ateneum Wilenskie" 3-4 sąs. Michal Ždan rašinyje "Lietuvos bei totorių santykiai Vytauto Didžiojo Lietuvos kunigaikščio laikais" cituoja tekstą, 1558 metų turkų sultonui Suleimanui II-jam tūlo Lietuvos totoriaus parašyto pranešimo apie Lietuvos totorius. Tame pranešime Vytautas yra tituluojamas Lietuvos karaliumi. Tuo tarpu lenkas istorikas Ždan komentaruose totorių rašomą Vytauto karališką titulą visą laiką rašo kabutėse. (Žiūr. J. Dainauskas, Drauge, 1962, VIII, 17).

J. Dainauskas šiais trimis pavyzdžiais atkreipia dėmesį, kaip istoriniai šaltiniai buvo lenkų tendencingai interpretuojami ir perduodami, kaip lenkų galvose niekaip negalėjo tilpti Lietuvos suvereninės valstybės, nuo lenkų nepriklausomos, sąvoka. Jų sąmonėje yra išsakinijusi galvosena, kad Lietuva tik buvusi menka kunigaikštija, surišta su "didžiąja" Lenkija. Jokių būdu jie negali suprasti ir prileisti, kad Lietuva yra buvusi karalystė ir jos valdovai -- karaliai.

Istorikas P. Pauliukonis dar primena, kad pirmieji Lietuvos metraš-

Vytautas Didysis prie Juodųjų jūrų... Kas jis, karalius ar kunigaikštis?

m. "Ateneum Wilenskie" 3-4 sąs. Michal Ždan rašinyje "Lietuvos bei totorių santykiai Vytauto Didžiojo Lietuvos kunigaikščio laikais" cituoja tekstą, 1558 metų turkų sultonui Suleimanui II-jam tūlo Lietuvos totoriaus parašyto pranešimo apie Lietuvos totorius. Tame pranešime Vytautas yra tituluojamas Lietuvos karaliumi. Tuo tarpu lenkas istorikas Ždan komentaruose totorių rašomą Vytauto karališką titulą visą laiką rašo kabutėse. (Žiūr. J. Dainauskas, Drauge, 1962, VIII, 17).

J. Dainauskas šiais trimis pavyzdžiais atkreipia dėmesį, kaip istoriniai šaltiniai buvo lenkų tendencingai interpretuojami ir perduodami, kaip lenkų galvose niekaip negalėjo tilpti Lietuvos suvereninės valstybės, nuo lenkų nepriklausomos, sąvoka. Jų sąmonėje yra išsakinijusi galvosena, kad Lietuva tik buvusi menka kunigaikštija, surišta su "didžiąja" Lenkija. Jokių būdu jie negali suprasti ir prileisti, kad Lietuva yra buvusi karalystė ir jos valdovai -- karaliai.

Istorikas P. Pauliukonis dar primena, kad pirmieji Lietuvos metraš-

čių autoriai buvo rusai, kuriems labiau buvo pažįstamas kunigaikščio titulas, negu karaliaus. Todėl jų rašomi Lietuvos metraščiai galėjo pasitarnauti lenkų planams Lietuvos valdovus tituluoti kunigaikščiais (Draugas, 1967, IX, 2).

1968 m. Vilniuje išėjo M. Jučo knygutė, 185 pusl., "Lietuvos Metraščiai". Tai pirmas lietuvių kalba platesnis ir išsamesnis Lietuvos metraščių nagrinėjimas. Mūsų reikalui noriu paimti vieną kitą jo teigimą: "Metraščiai -- kronikos pagal rašymo būdą buvo artimi grožinei kūrybai. Jų autoriams buvo svarbu ne vien įvykiai, datos, jų patikslinimai, o ir patys siužetas. Metraščių autorius atrinkdavo faktus, juos perdirbdavo, pagražindavo". (Lietuvos Metr. psl. 3). "Lietuvos metraščiai buvo rašomi palyginti pavėluotai. Jūs rašė rusai stačiatikiai. Todėl juose mažai teatsispindėjo Lietuvos vakarų politika, pagrindiniai lietuvių gyvenimo įvykiai XIII-XIV a. -- lietuvių kovos su kryžiuočiais. Lietuvos metraščiuose daugiausia aprašoma Lietuvos feodalų kovos su rusų ir lenkų feodalais ir su totoriais XV-XVI a." (tenpat

psl. 9). "Lietuvos metraščių rašymas pasiekė aukščiausią laipsnį XVI a., kai metraščiai apskritai, kaip istorinis kūrinys, jau baigė savo amžių". (t.p. psl. 9). M. Jučas, nagrinėdamas "Lietuvos didžiųjų kunigaikščių metraščių" parašymą, sako: "Taigi, Lietuvos didžiųjų kunigaikščių metraščių buvo parašytas apie 1429-30 m., siekiant pateisinti Vytauto valdžią Lietuvos karalystėje". (t.p. psl. 39).

Kaip matyti iš M. Jučo nagrinėjimo, kad Lietuvos metraščiai yra vėloki, tik 15 ir 16 šimtmečio, kada Jogaila jau buvo Lenkijos karaliumi tapęs, kada nuo Kriavos 1385 m. akto lenkų jau buvo užsukta mašinėlė neprileisti Lietuvos prie karalių ir karalystės titulo, kad Lietuva Jogailos "padovanota" pasilikytų amžinai Lenkijos karūnai priklausoma Lietuvos kunigaikštija. Čia užtenka prisiminti, kokių priemonių lenkai griebėsi prieš Vytauto Didžiojo karūnaciją ir prieš Švitrigailą. Be to, Lietuvos metraščių nuorašai daromi ir randami dar žymiai vėliau, jie perrašinėjami ir pataisomi pagal vėlesnius laikų dvasią, kuri nebuvo (Nukelta į 6 psl.)

Špionažo
Karas

PIERRE NORD

(6)

Pulkininkas Dubois atvyko į Bonną pasimatyti su Justizrat Guentheriu, kurio koordinacijoje buvo skirtingos Vakarų Vokietijos policijos. Jis buvo labai nustebintas šaltu priėmimu. Kas galėjo atsitikti. Nežiūrint vokiečių-prancūzų santykių blogėjimo po kanclerio Adenauerio mirties, Dubois su Guentheriu nuoširdžiai bendradarbiavo žvalgyboje, tikėdamiesi, kad vėl sugrįš gražieji laikai.

-- Koks vėjas tave atpūtė, -- paklausė Guentheris, vis dėl to pasiūlydamas cigarą.

-- Blogi vėjai, -- atsakė Dubois. -- Kas tai per maskaradas su Felseno laidotuvių?

-- Ach! Jūs žinote, vadinasi, kad jis nusižudė? -- atsakė Guentheris. -- Tai biuri istorija, ar ne? Wolte Gott dass jūs esate vienas.

-- Nepasakokite to man.

-- Tačiau tai tiesa, Dubois!

Dubois nutarė pulti tiesiai ir net truputį šantažuoti.

-- Guenther, Felsenas ir aš dėl žmoniškumo karo metu rizikavome savo kailiu, ir galėjome būti likviduoti saviškių. Aš jums papasakosiu apie tai vieną dieną. Bet norėčiau sužinoti ką turite atsakyti pikty gandų skleidėjams, kad Felsenas turėjo kai ką dėl ko jį galima buvo pakaltinti. Iš senos draugystės ir gerų norų vedinas, norėdamas apginti jo garbę, aš jus prašau pasakyti tikrą tiesą.

Guentheris kiek ilgokai svarstė. Jis nepasakė tiesos. Atsidusęs tarė:

-- Gerai, bet tegu tai lieka visiškai paslaptimi.

-- Sutinku.

-- Labai paprastas dalykas, Dubois. Felseną apkaltino, kad jis Bundesnachrichtendienst galvą supūdė ir kad jis dalinai atsakomingas dėl paskutiniųjų skandalų. Jis pasijuto morališkai paveiktas ir nusižudė. Tai viskas.

Tai buvo netiesa. Dubois suprato, kad Guentheris laikėsi instrukcijų iš viršaus.

-- Tad kaip matote žmonės visko išsigalvoja, -- tęsė Guentheris.

-- Aišku. Bet pagrindą davė jūsų spauda apie savižudžių epidemiją, padarant išvadą, kad Felsenas yra sovietų agentas kaip ir kiti.

Guentheris patraukė pečiais.

-- Kaip? Tas jūsų nestebina? Jūs dėl to nepasipiktinate? -- sušuko Dubois.

-- O, taip, -- atsakė Guentheris. -- Aš esu visiškai išsipumpavęs. Jūs žinote kaip sovietų šnipus šiupeliais aplink mane rinko, tarp mano draugų. Abejonė kartais man kyla dėl jų ir dėl visko.

Ir jis nusikeikė baviškai. Dabar jis buvo nuoširdus ir visiškai prisilėgtas, nesijautė pasipriešinimo, jokio atsargumo, tad Dubois nutarė pasinaudoti ir netiesioginiai pastatyti klausimą -- spąstus.

-- Man atrodo, kad jūs nesiėmėte užtenkamų priemonių išvengti, kad įtarimas nepasiliktų virš Felseno.

-- Ką tuo norite pasakyti?

-- Kad jis buvo nužudytas.

-- Tai kvailystė. Kas jį galėjo nužudyti?

-- Aišku nei jūs, nei aš.

-- Tad aš klausiu kas?

-- Bet kas.

-- Kaip tik niekas netiki, kad Felsenas galėjo betkieno būti nužudytas. Jūsų plepiai tvirtina, kad rusai likvidavo jį kaip savo agentą, kad areštuotas neprakalbėtų.

-- Po v....! -- nusikeikė Dubois.

Guenther pakliuvo į spąstus ir atsakė nuoširdžiai. Bet tas atsakymas buvo priešingas tam kurio laukė Dubois. Iš viso ko jis jautė, kad Guentheris tikėjo, jog Felsenas buvo išdavikas.

Grižęs Paryžiun Dubois susitiko su savo agentu Lustig, kuris buvo vadovaujancioje pozicijoje Vokietijoje ir labai retai Dubois apgaudavo. Jis mokė jo vaidinti francofilą, bet tikrumoje tarnavo už pinigą.

-- Bonnoje aš buvau pritrenktas naujienos, -- pasakė jis Lustigui. -- Ten tiki, kad Felsenas turėjo kontaktą su rusais.

-- Nesivaržykite dėl manęs. Sakykit tiesiog, kad Felsenas buvo rusų šnipas, kaip aš prancūzų. Jūsų draugystė jam neturėtų jūsų apakinti. Prisiminkite, kad kai kurie šnipai yra garbingi asmenys, nes jie tiki, kad jų intencija yra gera.

-- Tai ir jūs tikit, kad Felsenas buvo rusų agentas?

-- Neužmirškite, kad jo klausimas buvo diskutuojamas vyriausybės posėdyje ir vyriausiamė stabe. Niekas netiki, kad jis pasidarė išdaviku dėl pinigų ir niekas netiki, kad jis tai darė dėl ideologijos. Bet visi pripažino, kad jis tai galėjo padaryti, dėl politiško kvailumo, įsivaizduodamas, kad tai daras dėl Vokietijos intereso, kad Vokietijos sujungimas galys greičiau įvykti per Maskvą, negu per Washingtoną ar Paryžių.

(Bus daugiau)

laiškai Dirvai

AR BŪTINAI TO REIKĖJO?

Dirvoje birželio 6 d. tilpo straipsnis "Tautos vienybės kliūtys". Ten sakoma, kad Vlikonarys Vytautas Vaitiekūnas parašė ir Tautos Fondas išleido anglų kalba knygėlę pavadintą Lithuanian, kuri skirta nelietuviams, bet svetimiams. Toje knygėlėje, tarp kitko, nusiskundžiama įvykusiu perversmu ir įvestu "nedemokratinu" režimu.

Sakoma: nėra namų be dūmų ir nėra tautos be

LIETUVOS KARALIŲ BYLA...

(Atkelta iš 5 psl.)

lanki senosios Lietuvos didybei. Jie buvo patogūs ir J. Dugošui XV a. visus senuosius Lietuvos valdovus pavadinti kunigaikščiais, kurie vakariečių kronikose bei pranešimuose vadinami karaliais, kaip suverenūs valdovai ir Lietuva -- karalyste. Todėl atrodo, kad Lietuvos suverenius valdovus paversti kunigaikščiais, pasiremiant vien slaviskais šaltiniais (Lietuvos metraščiai ir jų nuorašai buvo rašomi taip pat slaviskų raštininkų) ir nepriduoti svarbesnės reikšmės tokiems Gedimino laiškam, vakariečių kronikoms ir pranešimams, kur Lietuva dažniausiai vadinama karalyste, o jos valdovai karaliais, -- yra netikslu ir neteisinga. Taikliai rašytojas Vytautas Alantas cituoja iš L.E. VII t. psl. 62: "Istorinėje literatūroje jis (tai yra Gediminas) paprastai tituluojamas didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu, tačiau visi vienaliai oficialūs dokumentai, išėję iš užsienio valdovų, visi metraštininkai ir jis pats save vadino tik Lietuvos Rusų karaliumi. Didžiuoju kunigaikščiu jį pirmą kartą pavadino XV a. J. Dugošas." (Draugas, 1962.XIII.4). Patikrinus L. Enciklopedijoje, ras-ta, kad to straipsnio apie Gediminą autoriai yra žymiausi Lietuvos istorikai -- prof. J. Ignas Jonynas ir prof. Juozas Jakštas. Tai ar reikia aiškiau.

Nepaprastai vertingas mūsų istorijai šaltinis "Gedimino Laiškai", išleisti 1966 m. Vilniuje, nesudarė jokio efekto mūsų istorinėje literatūroje. Dr. K.A. Matulaitis, MIC, todėl ir stebisi, kad dr. V. Pašuta, Gedimino laiško parengėjas, ir Vilniaus Istorijos Institutas, nors skelbiamuose dokumentuose Gediminas visur vadinamas Lietuvos karaliumi, leidinio pratarmėje karaliaus Gedimino nežino, jiems jis yra vienas Lietuvos didysis Kunigaikštis Gediminas. Tą patį jis prikiša ir mūsų iškiliams istorikams, kad jie seka J. Dugošo kroniką. (Šaltinis, 1968 m. Rugpjūtis).

(Bus daugiau)

klaidų. Apie tuos dūmus ir klaidas jau prirašė tonas popierio, išliejome daug rašalo, išievojome tūkstančius brangaus laiko valandų. Kritika yra reikalinga, naudinga, bet atrodo, kad tuoklausimu jau jos pilnai pakanka. Na, bet jeigu dar atsiranda labai norinčių pakalbėti ir vieni kitiems pašonės pabadyti, tai savųjų tarpe gal ir nėra taip bloga.

Vlikas, kaip jau žinome iš jam duoto vardo, kad t.y. Vyr. Lietuvos Laisvinimo Komitetas. Kadangi jis neturi nei tankų nei patrankų, tai niekas nemano, kad Vlikas gali arba galės Lietuvą išlaisvinti jėga. Bet visiems aišku kad eidamas tinkamais diplomatiniais keliais Vlikas daug gali padėti Lietuvos laisvinimui. Jis gali ir privalo ruošti laisvinimui dirvą, kad atėjus tinkamam momentui turėtume visko kas reikalinga, o svarbiausia tai kuo daugiausia gerų draugų.

V. Vaitiekūnas knygėlę parašė, o Tautos Fondas išleido. Kadangi knygėlė išleista Vliko pinigais, tai atrodo, visi Vliko nariai turėjo apie ją žinoti. Reikia suprasti, kad Vlikas kreipdamasis į pasaulio galiūnus su minėta informacine knygele turėjo tikslą painformuoti pasaulį apie Lietuvos okupaciją ir lietuvių kančias po okupanto batu. Labai neaišku kodėl Vlikas rado reikalą idėti į tą knygėlę straipsnį apie nepriklausomybės laikais turėtas mūsų vidaus "bėdas" iš kurio minties trumpai suglaudus galima išvesti tokį sakinį: turėjome nepriklausomybę, bet demokratiškai tvarkytis nemokėjome.

Bet, ponai, pasigailėkite ir padėkite mums vėl nepriklausomybę atgauti!

Kaip žinoma i politinius neramumus arba perversmus žiūrima taip: jei riaušininkai ar perversmininkai skaitlingi ir galingi, tai sakoma, kad vyriausybė valdžia kalta buvo kas nors arba daug kas netvarkoje, kad išaugo didelė opozicija.

Jei perversmininkai neskaitlingi ir silpni o vistik perversmą padaro tai ir tuo atveju nuverstieji nei užuojautos

nei pagyrimo negauna. Pav. galima paimti mūsų nuverstuosius, iš kurių tekdavo girdėti, kad esą perversmininkas neturėjo visuomenės pritarimo, o perversmą padarė tik saujelė "karjeristų" karininkų. Ir čia nuverstiesiems užuojautos bei simpatijų ne daug buvo. Daugiausia tekdavo girdėti: valdovai buvo nesavo vietose, kad nesugebėjo tos "saujelės karjeristų" suvaldyti.

Taigi vienu ir kitu atveju skundimasis svetimiesiems dėl perversmo nėra naudingas nei V. Vaitiekūnui asmeniškai nei Vlikui nei lietuvių tautai.

Tai man kaip nepolitiku taip atrodo. Bet yra ir kitaip manančių. Pav. mano vienas bičiulis į šį klausimą žiūri visai kitaip negu aš.

Laikai keičiasi, sako jis, kas prieš 25 ar 30 metų buvo gėda tai šian dien yra jau pasididžiavimas, kai tada II kl. gimnazistas pamerkdavo akį savo kolegei nors ir ji tuo pačiu atsakydavo, laikė didžioje paslapyje, nes buvo gėda. O štai šiandien jau pradžios mokyklos mokinė su pasididžiavimu sakosi savo mokytojai kad jau turinti boyfriend. Dabar ir demokratiškuose kraštuose labai nebe daug demokratiško atpalvio beliko, nes jį nustelbia anarchija. Taigi jis mano kad Vaitiekūnas esąs toli matantis politikas ir jis įterpė į savo knygą perversmo klausimą ne su paniekinimu bet su pasididžiavimu.

Sakoma, aukščiau sėdi toliau mato. Vlikas žino ką daro. Kad Vlikas žino tai gerai, bet kad jis neduoda mums eiliniams tautiečiams aiškiai žinoti, tai nelabai gerai.

Na, tikėkimės, kad V. Vaitiekūnas ir visas Vlikas neliks mums amžiais skolingas ir užpildys mūsų smalsumą aiškesnėmis žiniomis.

J. Rekašius
Detroit

Skaityk ir platink
DIRVĄ

F E M A L E

WANTED
FACTORY HELP
FOR ALL 3 SHIFTS

Good clean, steady work, in modern plastic plant.
Paid holidays, vacation & hospitalization. Westside location.

AMERICAN PLASTICS CO.
4677 MANUFACTURING RD.
CLEVELAND, OHIO
267-7111

(55-64)

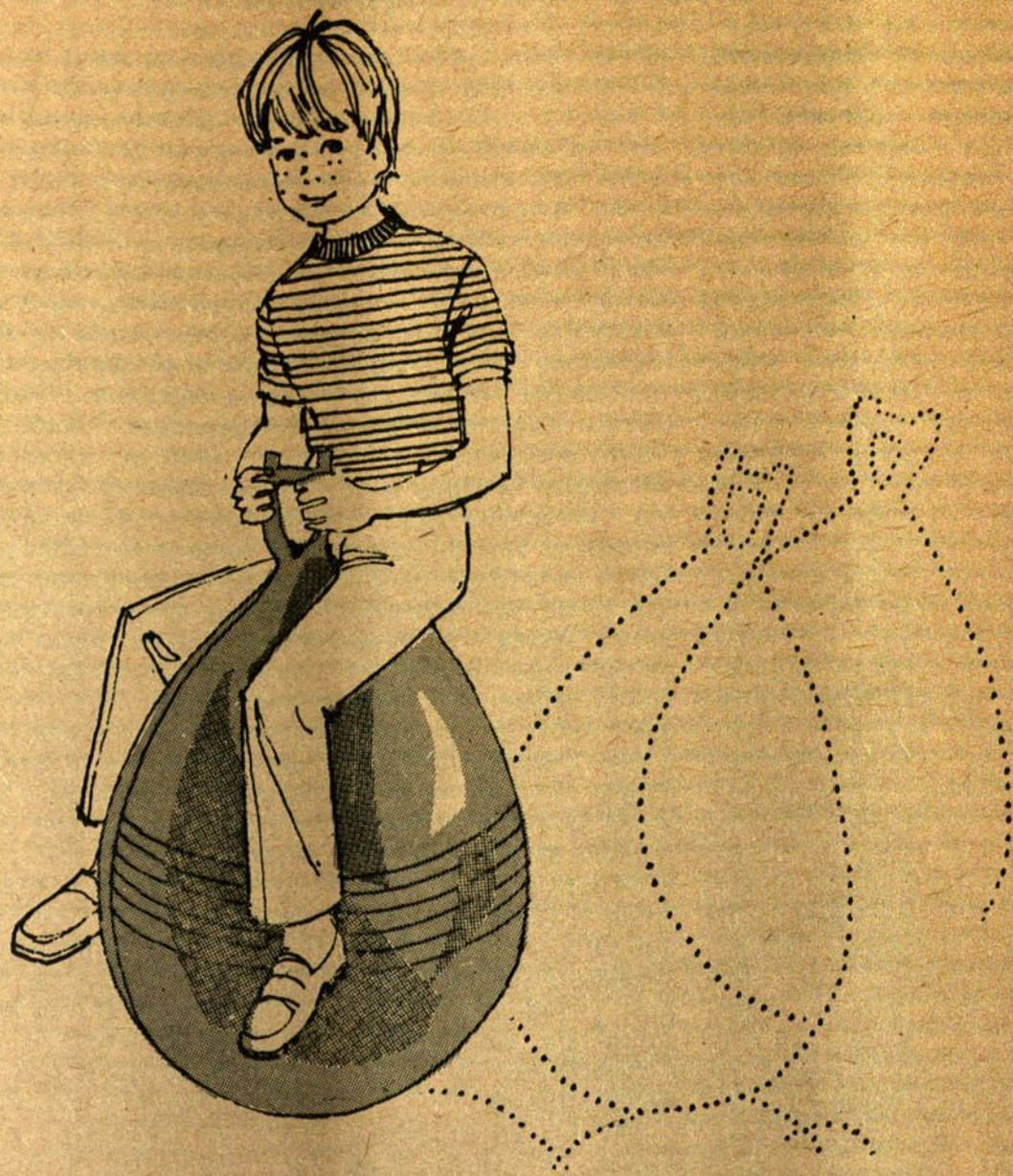
PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

The May Co

TAUPYKIT 4.01!

Ride-a-Roo Kangaroo

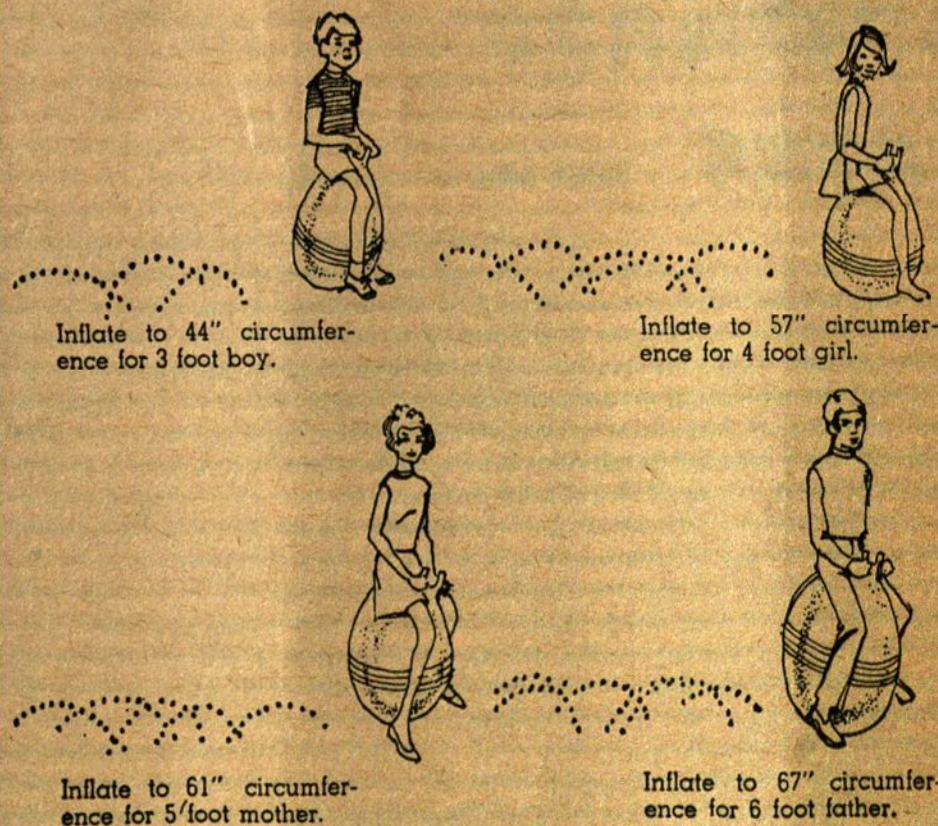
Jockey Ball

5.99

Orig. \$10

Isijunkite į smagumą ir pratimus su originaliu Ride-a-Roo Kangaroo Jockey Ball! Tai yra linksmo sviedinys visai šeimynai... priedu naudingas sveikatai pratimas kada jūs šokinėjate aplink Kangaroo style. Jis yra padarytas geros kokybės gumos kuri šokdina kiekvieną nuo 3 pėdų jaunuolio iki stambaus futbolisto. Paprastai pripūskite su bet kokia pompa ar benzino stoties pompa iki tinkamo dydžio nurodyto pagal besinaudojančio dydį... Ir šokinėkite! Isijunkite į smagumą šiandien! Sustokit arba skambinkite dabar 241-3070!

Toys, Seventh Floor Downtown and all Six Branches

Inflate to 44" circumference for 3 foot boy.

Inflate to 57" circumference for 4 foot girl.

Inflate to 61" circumference for 5 foot mother.

Inflate to 67" circumference for 6 foot father.

Užsisakykit paštu ar

Telefonu 241-3070 bet kuriuo laiku dieną ir naktį

Krautuvės mieste penktadienį nuo 10 iki 5:45. Krautuvės Heights/Parmatown/Southgate/Great Lakes Mall/Great Northern/Sheffield 10 iki 9:30.

Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

1970 metų abiturientai

• **ABITURIENTŲ** pristatymas lietuvių visuomenei įvyks rugsėjo 12 d., šeštadienį, Clevelande Pick Carter viešbutyje. Meninę programą išpildys patys abiturientai. Režisuoja Petras Maželis.

Eglė Žygaite

Romas Vasiliauskas

Rūta Butkurė

Kastytis Giedraitis
(Kitame Dirvos numeryje bus daugiau)

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

JAUNIMO IŠKYLA

Lietuvių jaunimui, moksleiviams ir studentams ruošiamą iškylą rugpiūčio 23 d. nuo 12 iki 8 val. vak. Turkeyfoot State Park. Vieta yra į pietus nuo Akron ant 93 kelio (Manchester Rd.). Programoj sportas, žaidimai, maldymasis, vandens slidės, valtėlės ir laivai. Ruošia Lietuvių gydytojų moterų pagelbinis vietas. Teirautis pas Elenutę Razgaitytę, Marytę Gruzdytę arba pas p. Šontienę, Akron. Telefonas 644-3800.

Važiuoti Rt. 21 south iki išvažiavimo Rt. 224 east į Akroną iki Rt. 93 (Manchester Rd.) kol privažiuosit Turkeyfoot State Park įvažiavimą.

• **JURGIS BIELIŪNAS** stambus prekybininkas Venezueloje, buvęs LB Venezuelos krašto valdybos pirmininkas, Vliko igaliotinis, grįždamas iš Europos buvo sustojęs Clevelande ir ta proga, lydimas savo giminaičio Vytauto Bieliūno aplankė Dirvą.

J. Bieliūnas Clevelande tarėsi su Čiurlionio ansamblio vadovybe dėl galimybių ansamblii kitais metais atsikviesti į Pietų Amerikos lietuvių kongresą.

• **VIKTORAS VILIMAS**, Kotrynos ir dailininko Liudo, mirusio prieš keletą metų, Vilimų sūnus, studijavęs Leeds universitete Anglijoje ir paskutiniiais metais Case universitete Clevelande, savanoriu įstojo į JAV karo laivyną, pasirašydamas sutartį keturiems metams.

• **ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS** gegužinė įvyks rugpiūčio 23 d. Vlodo Dauto sodyboje, 2971 Bishop Rd.

Jeigu pasitaikytų lietingas oras, skyriaus pirmininkas Garmus ir ponias kviečia atvažiuoti į jų namus draugiškam popiečiui praleisti. Adresas: 24584 Chardon Road.

• **CLEVELANDO VYČIUS** įvykstančiame Chicagoje rugpiūčio 19-23 d. Vyčių Seime atstovaus Julė Salasevičienė, Juozas Sadauskas, Petras Luiza, Stella Sankalaitė ir Rožė Sankalienė.

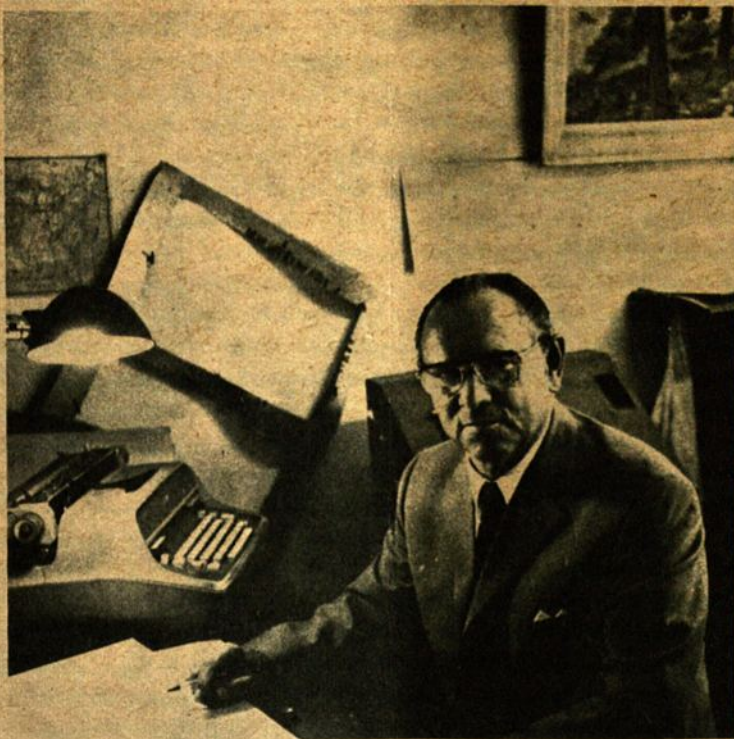
• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

APŽIŪRĖJIMUI NUO 1 iki 7 val.

E. 272 ir Lake Shore Blvd., Euclide. Naujas mūrinis namas. 6 ir 6. Dvi vonios kiekviename bute. Šiltu vandeniu šildymas. (61-63)

PARDUODAMAS NAMAS

Savininkas parduoda 6 kambarių kolonialinį namą, su ungiakuriu, pavėsio medžiais, 300 pėdų sklypas, prie Lake Shore Blvd. ir E. 185 St. Pėsčiom pasiekama Villa Angela ir St. Joseph's Highschool. 18108 Windward Rd. \$18,500. Skambinti tel. 531-4697.

Jurgis Bieliūnas, iš Venezuelos, apsilankęs Dirvoje, į svečių knygą įrašė: "Spauda yra pagrindinis lietuviybės išlaikymo darbas. Kiekvienas lietuvis privalo remti lietuvišką spaudą". J. Bieliūnas ne tik finansiniai remia laikraščius, bet stengiasi kad jie būtų plačiausiai skaitomi ir yra Dirvą užprenumeravęs keliems asmenims Europoje, kurie nepajėgia apsimokėti prenumeratą. Dirvos nuotrauka

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ KONFERENCIJA CLEVELANDE

Ši savaitgalį, rugpiūčio 14-16 dienomis, Clevelande, Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje įvyksta trimetinė LKDS konferencija.

Į konferenciją atvyksta LKDS Europos Tarybos pirmininkas inž. Venckus iš Paryžiaus drauge su žmona, kuri yra žinoma Pasaulio Katalikių Moterų Sąjungos veikėja, keli VLIKo bei ALT valdybų nariai ir LKDS atstovai iš eilės JAV ir Kanados miestų.

Konferencija prasideda penktadienį vakare su simpoziumu jaunimui.

Šeštadienį ir sekmadienį rytė vyks Sąjungos

Antanas Razgaitis, Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro Valdybos pirmininkas

posėdžiai, kuriuose bus svarstomi organizaciniai reikalai ir renkami nauji vadovaujantieji organai.

Šeštadienį 4 val. po pietų, Šv. Jurgio parapijos salėje vyks pagrindinis simpoziumas, tema: "Krikščionis ir komunistas kovoje už žmogų".

Simpoziume dalyvauja:

Lietuvių Bendruomenės veikėjas ir LKDS Tarybos vicepirmininkas kanauninkas Zakarauskas iš Chicagos;

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Centro Komiteto pirmininkas Jonas Daugėla;

Amerikos Lietuvių Tarybos Centro Valdybos narys ir buvęs LKDS Centro Komiteto pirmininkas dr. K. Sidlauskas iš Chicagos ir

Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro Valdybos pirmininkas Antanas Razgaitis.

Visa Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti

SECOND SHIFT Supervisor for Die Cast Plant. Must have good technical ability and be able to get parts running to standard. Contact Shirley Bacon for appointment. DENHAM MANUFACTURING 120 Pere Marquette St. Big Rapids, Mich. 616-796-8673 (58-62)

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

ALT S-gos CLEVELANDO SKYRIAUS GEGUŽINĖ

ĮVYKS SEKMADIENĮ, RUGPIŪČIO 23

Vlodo Dauto sodyboje,

2971 Bishop Rd.

Pradžiai 1 val. p.p.

VISI MALONIAI KVIEČIAM!

PRALEISTI DIENĄ GAMTOJE

simpoziume. Įėjimas laisvas.

Sekmadienį, 12 val. bus iškilmingi pietūs ir konferencijos uždarymas, kuriame dalyvaus konferencijos dalyviai, Clevelando lietuvių organizacijų atstovai bei LKDS svečiai.

KDI

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGPIŪČIO 16 D. SLA 136 kuopos gegužinė Mačio sodyboje.

RUGPIŪČIO 23 D. ALT S-gos Clevelando Skyriaus gegužinė Vlodo Dauto sodyboje, 2971 Bishop Rd.

RUGPIŪČIO 30 D. Clevelando skautijos metinė gegužinė.

RUGSEJO 12 D. Abiturientų pristatymas — balius.

RUGSEJO 26 D. K.S. Karpius, 75 metų amžiaus proga, pagerbimas — banketas.

SPALIO 4 D. — LRK Moterų Sąjungos 36 kuopos metinė vakarinė Naujosios parapijos salėje.

SPALIO 18 D. Religinės Šalpos vakaras Naujos Parapijos salėje.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Už įvairius taupymo sertifikatus moka

5 1/4% iki 6%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• LIETUVIŠKOS radijo transliacijos Sibiro lietuviams per Manilos "Veritas" siųstuvą š.m. liepos mėn. vyko sėkmingai ir jos tęsiamos. Programas ruošia Romas Kezys, New Yorke, Juozas Stempužis, Clevelande ir Petras Viščinis Brocktone.

• Dr. J.K. VALIŪNAS, Vliko pirmininkas, rugpiūčio 8 d. dviem savaitėm išvyko į Europą. Jam nesant pirmininko pareigas eina Vliko Valdybos vicepirmininkas J. Audėnas.

• VLIKO SEIMAS šiais metais numatytas Chicagoje. Seimo posėdžiai vyks Bismarck viešbutyje, pačiame miesto centre, š.m. gruodžio 5 ir 6 d. (šeštadienį ir sekmadienį).

• ALFONSAS NEVARDAUSKAS, knygos "Pajūriais, pamariais" autorius, rugpiūčio 5 d. mirė Hickory Hills, Ill. su laukęs 68 m. amžiaus.

• INŽ. MINDAUGAS GEDGAUDAS, dirbęs inž. G. Kazlausko vadovaujamoje Astro - Arc bendrovėje, kuri gamina elektroninius aparatus, išvyko į Japoniją apmokytį japonus tais

aparatais naudotis. Praeitais metais Astro-Arc bendrovė dalyvavo Japonijoje suruoštoje tarptautinėje metalo suvirinimo parodoje ir bendrovės prezidentas G. Kazlauskas užmezgė su japonais prekybinius ryšius.

• LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS aštuntasis suvažiavimas įvyks š.m. rugsėjo 1 - 6 d. Toronte, Kanadoje, Priskėlimo parapijos patalpose, 1011 College St.

Pagrindinę suvažiavimo paskaitą skaitys dr. J. Girnius tema "Tauta, kaip žmogiškoji tikrovė".

• ALGIRDAS KARAITIS, "Gintaro" vasarvietės savininkas, Dirvai paremti atsiuntė 20 dolerių. Nuosirdžiai dėkoja me už auką.

GRANDIS PAKVIESTA AUSTRALIJON

Irenos Smielliauskienės vadovaujama Chicago tautinių šokių grupė "Grandis" Kalėdų atostogų metu Australijos LB Krašto valdybos yra pakviesta dalyvauti Australijos Lietuvių Die-noje, Melbourne. Grupės vadovė yra davusi

Karilė Baltrušaitytė ir Vaidevutis Valaitis, susituokę š.m. birželio 7 d. Chicagoje. Palydą sudaro (iš kairės) Aldona Samužytė, Alma Vaitaitytė, Audronė Valaitytė, Rani Saniero, jaunieji, Karilė ir Vaidevutis Valaičiai, Daiva Valaitytė, Barbara Samoro, Živilė Dikinytė ir Rasa Varankaitė. Antroje eilėje stovi: Ramūnas Underys, Rimas Gedeika, Raimundas Smalenskas, Leonas Valaitis, Putinas Baltrušaitis, Eimutis Radžius, Vacys Šaulys ir Stasys Jurjonas. A. Plenio nuotrauka

sitikimą šventėje dalyvauti ir raštu kreipėsi į Centro valdybą, prašydama išvykai pritarti ir ją paremti.

JAV LB Centro valdyba nutarė Grandies išvykai į Australiją pritarti ir ją remti.

DAINAVOS RĖMĖJŲ SUVAŽIAVIMAS

Dainavos rėmėjų-sim-tininkų suvažiavimas įvyks rugpiūčio 1 d. Dainavoje praėjo labai dariniai. Jame nebuvo klau-simų, dėl kurių būtų reikėję ginčytis, ar juos il-

gai svarstyti.

Suvažiavime dalyva-vo 61 atstovas su 519 bal-sų. Suvažiavimui pirmi-ninkavo dr. J. Juozevi-čius ir sekretoriavo Al-bertas Misiūnas. Taip pat į prezidiumą buvo pakviestas ir P. Balčiū-nas.

Mandatų komisija bu-vo sudaryta iš Č. Bankai-čio, J. Staniškio ir B. Po-likaičio. Praeitų metų suvažiavimo protokolą perskaitė V. Petrulis. Stovyklos reikalus nu-švietė ir veiklos prane-šimus padarė pirminin-kas dr. A. Damušis, ad-ministratorius J. Urbo-nas ir buhalteris V. Bub-lys. Revizijos aktą skai-tė J. Žilionis. Iš val-dybos pranešimų svar-besnieji yra šie: pasodinta šiais metais Dai-navoje 5000 pušelių, iš-gyta naujų lovų ir čiūžni-ų, o senieji čiūžiniai išvalyti. O svarbiausia prieš suvažiavimui pra-sidedant, sudegintas pas-kutinis buvusio seno ūkio pastatas-daržinė.

Susirinkime buvo pri-siminti ir pagerbti mi-rusieji Dainavos rėmė-jai-talkininkai. Prel. Ig-nas Albavičius, dr. Vy-tautas Zymantas ir Va-lentinas Bauža.

Dr. J. Balčiūnas pasi-guodė, kad jam apžiūrė-jus Dainavos stovyklą, kai kuriuose kambariuo-se trūksta durų rankenė-lių ir prausyklose šva-ra nepakankamai gera.

Simas Laniauskas stebėjosi Dainavos išlaidų kuklumu, kurios yra la-bai mažos. Taip pat tei-ravosi kas atsitiko, kad prie Baltųjų Namų nebė-ra iškabos "Dr. A. Da-mušio Namai". Šis var-das jiems buvo duotas per suvažiavimą ir jie taip turėtų būti vadina-mi ir iškaba vėl prikal-ta. Administratorius Jo-nas Urbonas pasižadėjo tai padaryti ir kažkieno nuplėštą iškabą vėl pri-kalti.

Stasys Garliauskas tei-ravosi apie lietuvių kapi-nių Dainavoje įkūrimo galimybes, nes jo pasa-kymu tas ir spaudoje bu-vo gvildinama.

Dr. A. Damušis į tai atsakė, kad nei kapinės, nei senelių namai Dai-navoje nebus steigiami. Dainava yra skirta jau-nimui, jiems ji ir pasi-lik. Tenka džiaugtis, kad Dainavą jaunimas mėgsta ir į ją kas metai

vis daugiau atvažiuoja. Šiais metais Dainavai sueina 15 metų ir šis ju-biliejus bus atšvęstas lapkričio 14 d. Dainavo-j numatyta pastatyti dar vieną naują pastatą, ku-riame galėtų vietos turė-ti ir gyventi administra-torius ir ūkvedys. Be to numatyta nusipirkti nau-ją traktorių.

Visa suvažiavimo pro-grama buvo išsemta lai-ke dviejų valandų ir 6 val. užkandžiavome.

Rugpiūčio 9 d. Daina-voje prasidėjo L.F. Bi-čiulių Studijų savaitė, ku-rį tęsis iki 15 d. Rugpiū-čio 14 d. (penkt.) buspar-tizanų minėjimas su me-nine dalimi, kurią atliks Clevelando aktorai pa-ruošti Petro Maželio. Su-vaidins ištrauką iš Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštė-je" ir J. Jankaus "Pei-lio asmenimis". Šešta-dienio vakare įvyks kon-certas. Koncertą atliks Clevelando oktetas, vad. Ryto Babicko.

Rugsėjo 5, 6 ir 7 d. visi JAV ir Kanados šau-liai renkasi Dainavon ir čia praleis paskutines va-saros dienas. Šeštadienį rugsėjo 5 d. 2 val. ati-daromas suvažiavimopo-sėdis, kuriame bus svarstomi šaulių reika-lai. Tomis pačiomis die-nomis ten vyks ir šaudy-bos sporto rungtynės JAV, Kanados šauliams ir svečiams. Į šį šaulių suvažiavimą visi yra kviečiami, nes Dainava turi daug vietos ir joje galima visiems praleis-ti paskutines vasaros dienas.

A. Grinius

LOS ANGELES

SVEČIAI IŠ HONOLULU Aukšė Šešplaukytė - Mikliuvienė iš Honolu-lu su vaikais Raymon-du ir Audre viešėjo Los Angelė pas tėvus S.I. Šešplaukius ir pas Mik-liaus motiną E. Muchlie-nę.

Paviešėję apie mėne-sį laiko, išskrisdami at-gal į Honolulu pareiškė, kad Los Angeles visais atžvilgiais jiems pati-kęs, kad tai puikus mies-tas su jo apylinkėmis ir apsigyvenimui patogi vieta, kur gražiai klesti lietuviybės židynys. Be to, labai svarbu, kad čia veikia aukšto lygio litu-anistikos mokykla prie lietuvių parapijos cen-tro.

Dr. V. Miklius, kuris profesoriauja Honolulu universitete, negalėjo kartu su šeima atvykti, nes tuo metu buvo užim-tas ir ruošėsi su paskai-ta vykti į ekonomistų su-važiavimą Naujoje Kale-donijoje.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
ELECTRICIANS

Able to work any shift. Must have either UAW Journeyman's card or documented proof of eight years experience.

Steady work and some overtime. Fringe benefits.

WHITE PRODUCTS
MIDDLEVILLE, MICH.
(56-62)

FOREMEN

For meat processing & sausage dept. also

smoked meats, curing, boning and smoking.

Steady work, good salary & liberal fringe benefits

Contact Fred Brent

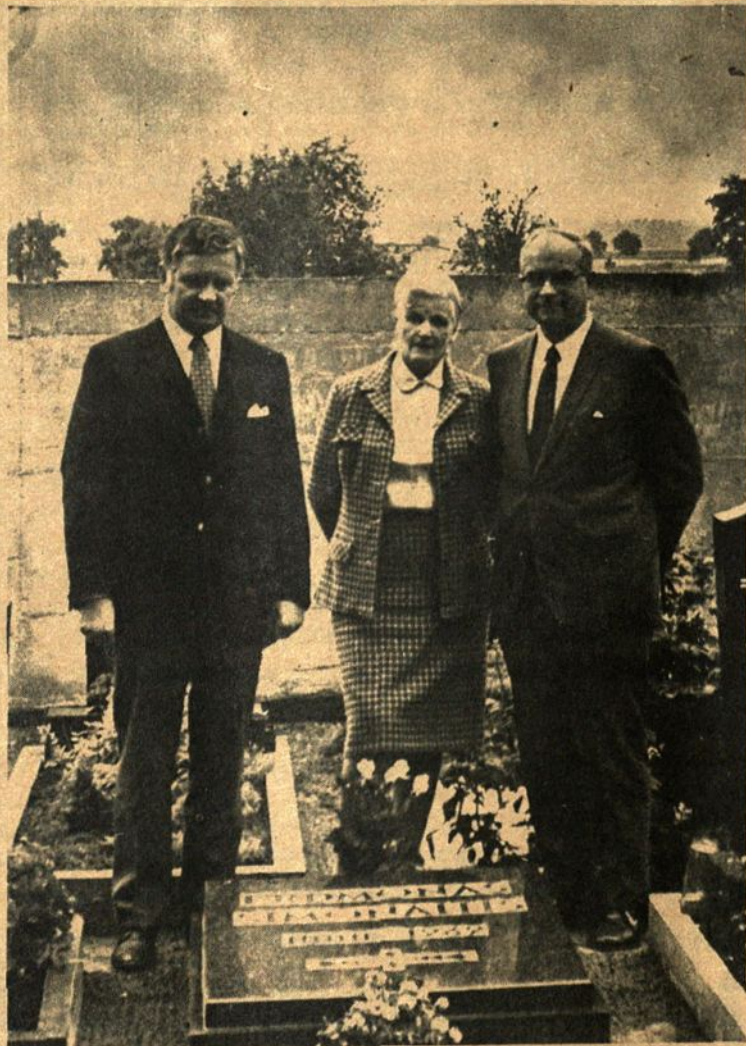
PETERS SAUSAGE COMPANY

5454 W. Vernor Highway

Detroit, Mich.

(313) 826-5030

An Equal Opportunity Employer (58-67)

Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pirm. prof. Martynas Brakas su žmona lankydamiės Vokietijoje šią vasarą, lydimi mokytojo F. Skerio (kairėje) aplankė Erdmono Simonaičio kapą Huettenfelde.

A. A.

JUOZUI ŠARŪNUI

MIRUS, JO ŽMONAI ONAI ŠARŪNIENEI

IR ARTIMIESIEMS REIŠKIAME GILIĄ

UŽUOJAUTĄ IR KARTU LIŪDIME

KOTRYNA IR VIKTORAS
VILIMAI

Kas nori, nors trumpam, pabėgti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro Tomkų vasarvietę, kuri yra ant pat Atlanto vandenyno ir turi visas sąlygas, apie kurias kiekvienas didmiesčio žmogus per ilgus metus svajoja.

Dėl smulkesnių informacijų rašykite: V. Tomkus, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm, Fla. 33403 arba skambinkite: (305) 844-3388.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601